

**Lager,
ki se
imenuje
»center«**

DUŠAN UDOVIČ

O centru za nezakonite priseljence v Gradišču (CIE) smo v našem dnevniku veliko pisali. V glavnem s kritičnimi komentarji, kajti ta struktura je prišla na slab glas že kmalu potem, ko je nastala. Trdoroki zakon Bossi-Fini je iz prvotno zamišljenega centra dejansko naredil zapor, kar je v hipu razumeti že po njegovem zunanem videzu, ki spominja bolj na lager, kot na kaj drugega. Kdor pa je kdaj imel priložnost pogledati, kaj se dogaja za tistimi zidovi, kot se je zgodilo tudi podpisane, je lahko porazne vtise samo še potrdil.

Položaj v centru je postajal čedalje bolj nevzdržen za same priseljence in vse, ki so kakorkoli imeli opraviti z njim. Na to so pogosto opozarjali parlamentarci in drugi institucionalni predstavniki, ki so ga obiskovali, vendar brez otipljivih rezultatov. Ni slučaj, da so si nasilni upori priseljenec sledili drug za drugim, dokler ni prišlo v prejšnjem tednu do skoraj popolnega razdejavanja notranje opreme. Tako so izpraznitev centra dejansko povzročili priseljenci sami, ker so jih morali odpeljati drugam.

S tem pa seveda problem še zdaleč ni rešen. Glavni zalogaj čaka rimsko vlado, ki je po nedavni tragediji pri Lampedusi morala priznati, da se njena politika do priseljenec ni obnesla, medtem ko evropske sploh ni. Zakon Bossi-Fini je za v smeti, potreben je nov. Najmanj, kar je od njega pričakovati je, da ne bo obnavljal lagerjev z imenom »centri«.

RIM - Ministrica za pravosodje poročala v parlamentu o »zadevi Ligresti«

Vladna večina potrdila zaupnico Cancellierjevi

TRST - Predstavitel uvodne produkcije SSG

Plemena

Premiera sodobne družinske drame bo na sporedu v petek

TRST - Slovensko stalno gledališče vstopa v sezono 2013/2014 z družinsko dramo Plemena, ki jo je napisala mlada angleška avtorica Nina Raine. Predstavo, ki bo prvič uprizorjena v slovenskem jeziku, režira Mariborčan Matjaž Latin, premiero pa bo doživela v petek.

Kot je bilo slišati na včerajšnji predstavitvi v tržaškem Kulturnem domu, gre za predstavo, v kateri je gluhost metafora za drugačnost, za odnose med tako ali drugačno manjšino oziroma različnimi »plemeni«. V njej nastopajo člani igralskega ansambla SSG; nekateri bodo na odru uporabljali tudi jezik gluhih - tako imenovano kretanje.

Novi sezoni SSG je bil posvečen tudi tokratni ponedeljkov večer v Društvu slovenskih izobražencev.

Na 10. strani

RIM - Pravosodna ministrica Annamaria Cancellieri je včeraj v dvajsetminutnem posegu v senatu in poslanski zbornici pojasnila okoliščine telefonskega pogovora z družino Ligresti, zaradi katerega jo je opozicija postavila na zatožno klop in zahtevala njen odstop. Povedala je, da ni nikoli vplivala na sodstvo za izpustitev Giulie Ligresti. Prijateljski družini da je le izrazila svojo človeško solidarnost, ko je končala v zaporu zaradi podjetja Fonsai. Ministrica je sicer priznala, da nima vsakdo možnosti, da potrka na vrata ministrstva za pravosodje in je obenem zagotovila, da ona sama prva občuti to krivico. Povedala je, da je ravnala po občutku, ne da bi se kakorkoli odpovedala svoji ministrski vlogi in dolžnosti, ki iz nje izhajajo.

Na 11. strani

TRST - Pogledi Kaj narediti s starim pristaniščem?

TRST - Da se mora staro pristanišče po zaključenem sporu med Pristaniško oblastjo in družbo Portocittà začeti razvijati, pravi domala vsi. Kdaj, kako in ali bo sploh do tega prišlo, sicer ni znano. Kakorkoli že, postavlja se vprašanje, kakšen naj bo ta razvoj. Kaj bo nastalo oz. bi moralo nastati v prihodnosti, smo torej vprašali nekatere osebnosti, ki se z usodo starega pristanišča približe ukvarjajo.

Na 4. strani

Blažinova in Russo gosta SKGZ

Na 3. strani

Ne Zanonata za terminal v Žavljah

Na 4. strani

Perspektive deželnega znanstvenega sistema

Na 5. strani

V Gorici zlomljena čeljust zaradi psičkov

Na 12. strani

GORIŠKA - Po obilnem deževju Narasla Vipava grozila, tudi Rupa bo dobila nasip

13

GRADIŠČE - Večino priseljenecv odpeljali v Trapani

Izpraznili center CIE

Za zagovornike pravic priseljenecv je ukrep prava priložnost za dokončno zaprtje

GRADIŠČE - Predsednik senatne komisije za zaščito človekovih pravic Luigi Manconi je včeraj sporočil, da so se na oddelku za civilne pravice in priseljevanje notranjega ministrstva odločili za izpraznitev centra za nezakonite priseljence v Gradišču in njegovo začasno zaprtje. Odločitev, za katero so se dalj časa zavzemali mnogi krajevni in deželni upravitelji ter parlamentarci, je padla po oceni škode, ki so jo priseljenci povzročili med zadnjimi neredi: priseljenci so minuli teden zanetili ogenj in popolnoma uničili notranje prostore centra, zato je bilo ministrstvo primorano odrediti selitev. Levji delež priseljenecv je objekt bivše kasarne Polonio zapustil dopoldne, ostale pa naj bi izgnali iz države.

12

SLOVENIJA - Prihodnji teden v DZ

O proračunu in najbrž tudi o zaupnici premierki Bratuškovi

LJUBLJANA - Predsednik Državnega zbora (DZ) Janko Veber je za prihodnji teden sklical izredno sejo, na kateri bo DZ obravnaval predlog sprememb proračuna za prihodnje leto, dopolnjen predlog proračuna za leto 2015 ter med drugim zakon o davku na nepremičnine. Z odločanjem o proračunu bodo poslanci predvidoma odločili tudi o zaupnici premierki Alenki Bratušek. Poslanci bodo proračunsko izredno sejo začeli v ponedeljek, sklenili pa predvidoma v četrtek. Odbor DZ za finance in monetarno politiko bo proračunske dokumente obravnaval predvidoma v petek in soboto.

Kolegij predsednika DZ je včeraj določil časovni okvir razprave na izredni seji oz. maksimalni možni čas razprave. Na dnevnem redu je 18 točk. Najprej se bodo poslanci predvidoma lotili obravnave predloga sprememb

proračuna za prihodnje leto, nato dopolnjenega predloga proračuna za leto 2015.

Zakon o davku na nepremičnine še vedno razburja opozicijo in tudi nekatere skupine državljanov. Slovenska demokratska stranka in Slovenska ljudska stranka sta na včerajšnjem kolegiju predsednika DZ predlagali, da se obravnava tega predloga umakne z dnevnega reda oziroma preloži. A je predsednik DZ opozoril, da je odločanje o tem zakonu na dnevnem redu zahtevane izredne seje, ki mora biti izpeljana v poslovnem roku.

Sicer pa se bodo poslanci na izredni seji z odločanjem o proračunu odločili tudi o zaupnici predsednici vlade Alenki Bratušek, ki je ta korak napovedala že pred časom. Kako bo to storila in na kateri dokument točno bo vezala zaupnico, še ni znano. Jasno pa je, da mora DZ v postopku glasovanja

Alenka Bratušek (in z njo vlado) čaka prihodnji teden glasovanje o zaupnici ARHIV

o zaupnici upoštevati 117. člen ustave ter 257. in 258. člen poslovnika DZ. Glede na te določbe lahko predsednica vlade vprašanje zaupnice veže tudi na sprejem zakona ali druge odločitve v državnem zboru. Če odločitev ni sprejeta, se šteje, da je bila tudi vladi izglasovana nezaupnica.

Za potrditev proračuna je potrebna navadna večina v DZ, torej v tem primeru tudi za zaupnico. To veščino Bratuškova načeloma ima, saj se je koalicija uskladila o proračunu in nazadnje tudi o davku na nepremičnine, katerega finančni doprinos je že vključen v proračun. (STA)

V tragični nesreči pri Cerknici umrl ustanovitelj Britanske mednarodne šole v Ljubljani

LJUBLJANA - Žrtvi prometne nesreče, ki se je v noči na ponedeljek zgodila pri Cerknici, sta bila ustanovitelj in ravnatelj Britanske mednarodne šole v Ljubljani Jeremy Hibbins ter sodelavec šole Tadej Prijatelj, so včeraj sporočili iz omenjene šole. Nesreča, o kateri smo poročali včeraj, se je po ugotovitvah policije zgodila, ko je 27-letni voznik avtomobila porsche carrera 911 domnevno zaradi neprilagojene hitrosti zletel s ceste. Vozilo je zdrselo s ceste po nasipu, kjer je trčilo v drevo. Voznik in njegov 48-letni sopotnik sta umrla na kraju nesreče.

Za Hibbinsa so v šoli zapisali, da je verjel v človekov neomejeni potencial, v pomembnost varnega in hkrati stimulatívne učnega okolja, ki ceni in daje prostor individualizmu, različnosti, motivaciji in skrbi za sočloveka. »Njegovi neusahljiva energija, pozitivna naravnost in humor nas bodo vedno spremljali,« še poudarjajo v šoli in zagotavljajo, da bodo nadaljevali njegovo vizijo. Britanska mednarodna šola v Sloveniji deluje od leta 2008. Sprva jo je obiskovalo 23 otrok, danes pa se na njej izobražuje že 180 učencev in dijakov 32 narodnosti v starosti od treh do 18 let.

SPLETNA ANKETA

www.primorski.eu

Neumno »igračkanje« z anketo

Ankete z občutljivo politično vsebino so velikokrat predmet poskusa manipulacij. Tej se, žal, ni izognila niti naša zadnja anketa, s katero smo spraševali naše spletne bralce o tem, kdo naj pravzaprav predstavlja slovensko narodno skupnost v Italiji v odnosu do Slovenije. Dober teden se je bila izenačena »bitka« med opcijama »SKGZ-SSO« in »predstavnštvo naj bo izvoljeno« (prva je bila precej časa v vodstvu), dokler ni prišlo v nedeljo do sumljivega vrtoglavega zasuka v prid druge opcije, ki pa je bil rezultat večkratnega glasovanja (okrog 130 glasov) preko istega računalnika. Tvrstno manipulacijo naša tehnična služba hitro zasledila, zato ni le neko-rektna, temveč predvsem neumna. Škoda!

BENEČIJA - Pred spomeniki po beneških vaseh in v Reziji

Hvaležen spomin na padle partizane

Antifašizem ni več nezaželen - Slovensko delegacijo je vodil državni sekretar Jesih - Ministrica Komelova se bo srečala z županom Rezije

ČEDAD - V četrtek, 31. oktobra, so se v Benečiji spomnili slovenskih partizanov, ki so v boju proti nacifašizmu padli na beneških tleh, kjer so bili šele v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja na po-

budo Anpija postavljeni spomeniki na pokopališčih v Topolovem, pri Sv. Štoblanu, v Gorenjem Tarbiju in Černetičih, v Podutani in Oborči, v Matajurju, Čeneboli in na Solbici v Reziji. Tri desetletja po kon-

cu vojne je bilo po drugi strani treba počakati tudi, da so po beneških dolinah začeli uradno proslavljati 25. april, ker »časi še niso bili zreli«, kot je dejal takratni špertski župan.

Več let je slovenska delegacija ob spremstvu beneških partizanov in predstavnikov slovenskih organizacij sama potovala od spomenika do spomenika. Sedaj so marsikje prisotni župani, tudi s trobojnic, zgodi se tudi, da kdo izmed njih spregovori po slovensko kot je letos storil podžupan v občini Dreka Michele Qualizza.

Osrednja svečanost je bila pred spomenikom Rezistenci v Čedadu. Prisotne je najprej nagovoril čedajski župan Stefano Balloch, ki je svoje razmišljanje osredotočil na prijateljstvo med Slovenijo in Italijo, na skupne vrednote in interese v združeni Evropi, a omenil je tudi sodelovanje občinske uprave s slovensko manjšino v Čedadu.

Slavnostni govornik je bil državni sekretar Republike Slovenije Boris Jesih, ki se je uvodoma spomnil čedajškega borca divizije Garibaldi Natisone Manfredija Mazzocce. Boril se je z ramo ob rami s slovenskimi partizani in padel v Rovtah v Sloveniji. To je bila iztočnica za razmišljanje o vrednotah odpornosti, o mejah, ki jih ni več, o prijateljstvu in sodelovanju v skupni Evropi.

Jesih se je v popoldanskih urah udeležil tudi svečanosti na Solbici v Reziji, kjer se je srečal z županom Sergiom Chinesem in se z njim dogovoril za obisk ministrice Tine Komel v dolini pod Kaninom.

Dve delegaciji, ki sta ju spremljali pevski zbor Golobar iz Bovca in Justin Kogoj iz Dolenje Trebuše, sta obiskali vse spomenike v Benečiji in Reziji, ustavili sta se tudi na Lesah, kjer je nov spomenik z dvojezičnim napisom »Padlim za svobodo« in pred katerim je v imenu Anpija spregovoril Vladi Predan. (NM)

Državni sekretar Boris Jesih (v sredini) in čedajski župan Stefano Balloch (desno) na slovesnosti v Čedadu

NM

KRIMINAL - Koprski policisti ob sodelovanju italijanskih kolegov uspešno preiskala lanski oboroženi rop v banki v Sežani

Za zapahi italijanska roparja

KOPER - Policija je minule dni uspešno preiskala lanski oboroženi rop banke v Sežani. Potem ko so ob sodelovanju z italijanskimi organi prišli na sled četverici italijanskih državljanov z območja Bergama, so minuli teden v Kopru aretirali dva izmed njih. Za mlajšega med njima je analiza DNK potrdila, da je bil za volanom vozila, ki so ga uporabili pri ropu.

Trije zamaskirani moški, ki so lanskega septembra oropali sežansko banko, so s strelnim orožjem in noži v času ropa zadrževali kar 15 bančnih uslužbencev in najmanj devet strank. Po ropu je trojica zbežala z ukradenim twingom bele barve z nameščenimi ukradenimi registrskimi tablicami, ki so ga zapustili v Sežani, od tod pa so prek Fernetičev odšli v Italijo, je potek ropa na včerajšnji novinarski konferenci povzel vodja sektorja kriminalistične policije Policijske uprave Koper Dean Jurič.

Na to, da roparji izhajajo iz Italije, je nakazovalo več indicev, med drugim dej-

stvo, da so roparji med seboj komunicirali v italijanščini. V sodelovanju s policijskimi organi iz Trsta in Bergama je policija prišla na sled 62-letniku z območja Bergama, čigar avtomobil so opazili na sežanskem območju tako v času tatvine twinga kot nato na dan ropa.

Italijanska policija je možakarja preverjala v družbi z Italijanoma, starima 49 oz. 39 let, ki sta bila tamkajšnjim organom že znana zaradi vpletenosti v več kaznivih dejanj, vključno z oboroženimi ropi. 39-letnika so v preteklosti obravnavali za kazniva dejanja v sotorilstvu z več osebami, med katerimi je bil tudi 24-letni Eugenio Russo. Ta je avgusta 2011 s pajdašem Mattio Zambettijem oropal banko v Luciji, med begom, ki je sledil, pa je streljal na policista.

Tudi pridobljeni izpisi telefonskih pogovorov osumljenih so potrdili, da sta vsaj dva izmed osumljencev ropa v Sežani bila v Sloveniji na dan kraje twinga in ob tat-

Posnetek roparjev, kot so jih ujela kamera v prostorih sežanske banke

P.U. KOPER

vini registrskih tablic. Policija je marca pri Fernetičih obravnavala eno od vozil, ki so jih roparji uporabili, poleg 39-letnika iz Bergama pa so kot sopotnika identificirali njegovega 46-letnega rojaka, ki je bil italijan-

skim organom v preteklosti prav tako znan zaradi ropa. Vpletenost 46-letnika pri ropu v Sežani je potrdila tudi analiza telefonskih komunikacij med ostalimi osumljenci.

30. oktobra so koprski kriminalisti na parkirišču v Kopru opazili avtomobil, ki so ga roparji uporabili tudi v ropu banke v Sežani, istega dne pa so pri avtu prijeli 49- in 62-letna Italijana. V času 48-urnega odvzema prostosti so preiskali vozilo in analizirali njun DNK. Nacionalni forenzični laboratorij je naslednji dan potrdil ujemanje DNK profila 49-letnika z zavarovanimi DNK sledmi iz volana že omenjenega twinga.

1. novembra v večernih urah so oba osumljenca s kazensko ovadbo privedli pred preiskovalnega sodnika Okrožnega sodišča v Kopru, ki je zoper oba odredil pripor. Za kaznivo dejanje ropa je sicer zagrožena kazen od treh do 15 let zapor.

Na območju koprskopolicijske uprave so v prvih devetih mesecih letošnjega leta obravnavali 22 ropov, lani v enakem obdobju pa 26. Letos beležijo tudi boljše preiskavnost ropov, ki je bila 45-odstotna, je navedel Jurič.

SKGZ - Na izvršnem odboru zveze gosta parlamentarca DS Tamara Blažina in Francesco Russo

Obravnava perečih vprašanj, ki pobleže zadevajo Slovence v Italiji

Govor še o odnosih med Italijo in Slovenijo ter krizi EU - Tudi o financiranju Primorskega dnevnika

TRST - Sistem financiranja slovenske narodne skupnosti v Italiji, italijansko vladno omizje za Slovence v Italiji, nova sestava paritetnega odbora, slovenska šola v Italiji, sistem financiranja javnih uprav za uveljavljanje dvojezičnosti, vprašanja o morebitni spremembi zaščitnega zakona, zajamčeno zastopstvo manjšinskih narodnih skupnosti v italijanskem parlamentu in vprašanja glede financiranja tiskanih medijev v Italiji, v katerega sodi tudi Primorski dnevnik: o vsem tem se je na ponedeljkovem srečanju pogovarjal Izvršni odbor Slovenske kulturno-gospodarske zveze, ki je zasedal v Trstu. Gosta večera sta bila tržaška predstavnik Demokratske stranke, poslanka Tamara Blažina in senator Francesco Russo.

Predsednik SKGZ Rudi Pavšič je v uvodu izpostavil ugoden politični trenutek krizi navkljub, saj so bili predstavniki Slovencev v Italiji prisotni na rimskem srečanju Letta - Bratušek, omenil pa je tudi pozitivne stike s predsednico dežele FJK Deboro Serracchiani.

Senator Russo je v svojem pozdravu omenil specifičnost političnega položaja v Italiji, kjer je Demokratska stranka prisiljena, da z velikimi težavami vlada z desnice. Russo je izrazil pripravljenost stranke, da prisluhne potrebam Slovencev. Poleg tega je tudi pozitivno ocenil odnose med Italijo in Slovenijo ter dobre namene italijanske vlade. »Podministrca Dassùjeva namerava posvetiti veliko dela čezmejnimi tematikam, poživiti Srednjeevropsko pobudo ter razmisliti o ustanovitvi agencije za jugovzhodno Evropo v Trstu,« je še dejal.

Tamara Blažina je uvodoma poudarila, da je vlada Enrica Lette kot prva po številnih letih udi v finančnem smislu namenila pozornost italijanski šoli in kulturi. V pozitivnih odnosih med Italijo in Slovenijo pa vidi Blažinova tudi priložnost, da slovenska narodna skupnost razmisli sama o sebi in uvede potrebne spremembe, še zlasti na področju financiranja, kjer je treba po njenem mnenju nagraditi projektne in inovativne pristope.

Sledila je razprava, ki je segala od krize Evropske unije, ki jo naslednje leto čakajo zahtevne evropske volitve, do čezmejnega sodelovanja, ki še ni dalo pravih rezultatov. O tem priča položaj sosednjih pristanišč, ki kljub številnim dobrim namenom in spodbudam gledata na Jadran vsako v svojo smer. Srečanje je bilo tudi priložnost za oceno delovanja Paritetnega odbora in priprav na evropske volitve.

S ponedeljkovega srečanja med SKGZ in parlamentarcema DS Tamara Blažina in Francescom Russom

KROMA

KOMEN - V petek spominski večer, v ponedeljek slovesnost Primorski padalci in spomin na Johna Earla

KOMEN - V ponedeljek, 11. novembra, bo v Škrbini pri Komnu že 16. žalna slovesnost v spomin na padle in pomorjene primorske padalce. Ob 10. uri bo maša zadušnica v cerkvi sv. Antona, ob 11. uri pa slovesnost z nagovori in poganjem vencev pred ploščo na Fakinovi domačiji. Letos med govorniki ne bo padalca iz skupine SOE Stanka Simičiča, ki je preminil 11. februarja, in tudi ne pobudnika teh proslav, angleškega veterana in časnikarja Johna Earla iz Trsta, ki je preminil 19. septembra.

92-letni Earle je tako s komemoracijami v Škrbini, za katere že vrsto let skrbi Občina Komen in ki se iz leta v leto bogatijo z dodatnimi pobudami, kot s knjigo, ki je izšla v angleščini in v italijanskem ter slovenskem prevodu, bistveno pripomogel k širšemu poznavanju junaške in tragične zgodbe primorskih padalcev, a tudi polpreteklosti primorskih ljudi.

Njemu bo posvečen kulturni večer, ki se zadnja leta prireja v Komnu kak dan pred komemoracijo v Škrbini. Srečanje v spomin na Johna Earla bo v petek ob 18. uri v Kulturnem domu v Komnu. Nastopil bo domači zbor Cominum, o liku in delu Johna Earla pa bodo spregovorili njegovi prijatelji in znanci iz Slovenije, Italije in Velike Britanije.

John Earle na arhivskem posnetku iz leta 2010

KROMA

KOROŠKA - Korupcijska afera

Bivši deželni glavar Dörfler pred sodnika

CELOVEC, DUNAJ - Zaradi suma zlorabe javnega denarja za izdajo razkošne volilne brošure leta 2009 se bo moral bivši deželni glavar Gerhard Dörfler zagovarjati pred sodiščem. Včeraj so sicer vsi avstrijski časopisi, ki so se sklicevali na informacije iz državnega tožilstva za boj proti korupciji, o tem samo ugibali, zvečer pa je prišlo potrdilo državnega tožilstva, da se bo moral Dörfler zagovarjati zaradi neupravičene porabe javnega denarja. Skupaj z njim bodo pred sodnika stopili tudi nekdanja člana koroške deželne vlade Uwe Scheuch in Harald Dobernig ter nekdanji Haiderjev sekretar Stefan Petzner.

Kot je znano, je Dörfler s svojimi somišljeniki osumljen neupravičene porabe javnega denarja, ker se je razkošna volilna brošura, ki je stala skoraj pol milijona evrov, plačala iz deželne blagajne, ne pa iz blagajne stranke BZÖ, kateri so takrat pripadali vsi zdaj osumljeni politiki.

GERHARD DÖRFLER

Kdaj bo Dörfler, ki je medtem postal član zveznega sveta Strachejeve svobodnjaške stranke (FPÖ), zagovarjal pred sodiščem, pa po poročanju dunajskega časnika »Die Presse« še ni jasno. Državno tožilstvo za boj proti korupciji je svojo odločitev uradno že sporočilo, datum začetka sodne obravnave pa še ni znan. Manfred Ainedter, odvetnik bivšega deželnega glavarja, pa je zavrnil vse navedbe medijev. (il)

ČUFARJEVI DNEVI V tekmovalnem sporedu tudi F. B. Sedej iz Števerjana

JESENICE - Na letošnjih, 26. Čufarjevih dnevih, ki bodo na Jesenicah potekali od 13. do 20. novembra, bo v tekmovalnem programu nastopilo šest ljubiteljskih gledališč iz Slovenije in zamejstva. Selektor Branko Kraljevič ugotavlja, da kakovost predstav ljubiteljskih gledališč iz leta v leto raste. Dramska skupina F.B. Sedej iz Števerjana bo nastopila s komedijo Umor v vili Roung, Ušcip teater iz Slovenske Bistrice se bo predstavil s Satiričnim kabaretom oglekala, Gledališka skupina KPD iz Šmihela bo predstavila absurdno dramo Kdo čaka na konec v trikoju. KUD Zarja Trnovlje bo uprizoril dramo Nora Nora, KD Rudija Jedretiča iz Ribnega bo predstavil komedijo Krčmarica, domača igralska skupina pa bo nastopila s komedijo To imamo v družini. Skupna točka vseh šestih tekmovalnih predstav je, da držijo gledalce v napetosti od začetka do konca, je selektor izbor povzela direktorica Gledališča Toneta Čufarja Jesenice Branka Smole.

Visoko odlikovanje Stoisicevi

DUNAJ - Bivša državna poslanka avstrijskih Zelenih, gradišćanska Hrvatka Terezija Stoisic (na posnetku), je prejela visoko odlikovanje Republike Avstrije - veliki srebrni častni znak na traku za zasluge za Avstrijo. Odlikovanje ji je predal sam zvezni predsednik Heinz Fischer, ki je poudaril zasluge gradišćanske Hrvatice, katere si je pridobila kot dolgoletna poslanka v državnem zboru in v zadnjih petih letih kot ljudski ombudsman. Na obeh funkcijah je Stoisiceva mnogo prispevala tudi k razrešitvi raznih odprtih vprašanj narodnostnih skupnosti v Avstriji ter se zavzela za socialno šibke ter za migrante in azilante. (il)

Nova deželna oblast na Koroškem bolj upošteva manjšince in ženske

CELOVEC - Nova vladna koalicija na Koroškem, ki jo sestavljajo socialdemokrati, ljudska stranka in Zeleni, pri sestavljanju deželnih svetov in drugih posvetovalnih gremijev končno bolj upošteva tudi slovensko manjšino in tudi ženske. Tako je v novem sestavu deželnega kulturnega gremija, ki svetuje deželni vladi, znatno večji delež članov pripadnikov slovenske narodne skupnosti in žensk. Isto velja tudi za nov sestav sveta za človekove pravice. Tako novemu deželnemu gremiju za kulturo prvič predseduje ženska - muzikologinja Walburga Litschauer. V 32-članskem odboru pa je kar sedem koroških Slovencev oz. Slovenk - Tonč Feinig, Andi Krištof, Martina Piko-Rustja, Lojze Wieser, Mirko Breitfuss, Fabjan Hafner in Marjan Sticker. V novem svetstvu za človekove pravice, ki bo svetoval deželnemu glavarju, pa je kot zastopnik rimsko-katoliške cerkve koroški Slovenec generalni vikar Jože Marketz. V 12-članskem gremiju so poleg zastopnikov deželnozbornih strank zastopani tudi predstavniki cerkva, sodstva, varnostnih služb in nevladnih organizacij. (il)

OBČINSKE VOLITVE Gabrovec za olajšano izvolitev

TRST - Zakaj ne bi zagotovili olajšane izvolitve Slovencev tudi v občinski svete? Predlog je deželni svetnik SSK Igor Gabrovec iznesel že ob začetku obravnave reforme volilnega sistema za krajevne uprave, o katerem razpravlja ta čas 5. stalna komisija deželnega sveta. Kot piše v tiskovnem sporočilu, je Gabrovec svoj predlog osnoval na sistemu, ki že velja v volilnem zakonu za izvolitev deželne skupščine in bi omogočal slovenski listi, da samostojno nastopa tudi v občinah, kjer je narodno razmerje Slovincem, številčno gledano, skrajno nenaklonjeno.

Po eni strani Gabrovec predlaga razpolovitev števila potrebnih podpisov za predstavitev slovenskih list, v drugi fazi pa zmanjšan volilni prag za sodelovanje pri porazdelitvi sedežev v občinskem svetu. »Popravek je mišljen predvsem za občinske volitve v Trstu, Miljah in Gorici, kjer je že danes slovensko samostojno nastopanje zelo tvegano, saj volilni sistem penalizira majhna politična gibanja. Narodni manjšini pa mora biti priznana osnovna pravica, da je vsaj minimalno samostojno zastopana v vseh javnih upravah na ozemlju, ki ga naseljuje. Ker je to načelo priznано v deželnem volilnem zakonu, potem ni razlogov, da bi slična logika ne veljala tudi za krajevne uprave. To nikakor ne oškoduje Slovencev, ki so angažirani v italijanskih strankah in listah, temveč isto njihovo pravico skuša razširiti tudi na tiste, ki se odločajo za samostojno politično nastopanje s slovenskim predznakom,« v tiskovnem sporočilu še navaja Gabrovec, ki je predsedstvo komisije zaprosil, naj na predvidene avdicije povabi tudi obe krovni organizaciji Slovencev v Italiji, ki sta bili priznani na osnovi deželnega zaščitnega zakona.

Avdicija predstavnikov SKGZ in SSO bo danes popoldne.

PRISTANIŠČE - Po zaključku spora med Pristaniško oblastjo in družbo Portocittà

Staro pristanišče: razvoj po delih ali globalna naložba?

Da se mora staro pristanišče po zaključenem sporu med Pristaniško oblastjo in družbo Portocittà začeti razvijati, pravijo domala vsi. Kdaj, kako in ali bo sploh do tega prišlo, sicer ni znano. Kakorkoli že, postavlja se vprašanje, kakšen naj bo ta razvoj.

Nekateri pravijo, da je pomembno dobiti vlagatelja, ki bo imel jasne pojme in načrte ter znal projekte izvajati. To spodbuja na primer tržaški župan Roberto Cosolini. Drugi so mnenja, da se lahko staro pristanišče tako rekoč proda po delih. To je mnenje Pristaniške oblasti, ki je že prejela nekaj ponudb, čeprav je zadeva še ovita v tajnost. Temu gre dodati še problem prostocarinskega območja, ki bi ga radi eni premaknili, drugi premaknili delno oziroma po potrebi, tretji pa zatrjujejo, da je - nasprotno - potrebno izkoristiti prostocarinsko območje, kjer bi lahko morebiti tudi odpravili davek na dodano vrednost.

Kaj bo nastalo oz. bi moralo nastati v prihodnosti, smo torej vprašali nekatere osebnosti, ki se z usodo starega pristanišča posebno ukvarjajo. Med temi je poslanec Demokratske stranke **Ettore Rosato**, ki se je septembra lani udeležil že znanega »sprehoda« župana Cosolinija od Velikega trga do starega pristanišča in zagovarja stališča, da se lahko prostocarinsko cono premakne. Staro pristanišče je največja priložnost za razvoj, s katero razpolaga Trst, nam je povedal. Zato je nujno, da se vse pozitivne energije, ne glede na politično pripadnost, vložijo v rast starega pristanišča, kjer se že preveč let ne dogaja nič. Zdaj je pred nami odlična priložnost, ki bo prinesla delo in razvoj za ves Trst in deželo FJK. Kaj pa predlogi o izdajanju številnih koncesij in torej o oddajanju starega pristanišča po delih, kot je to namen predsednice Pristaniške oblasti Marine Monassi? Problem je v tem, da je treba ukrepati hitro in pravilno, se pravi v nasprotju z običajnim obnašanjem Pristaniške oblasti, je dejal poslanec DS. Skratka, ali se spremeni obnašanje Pristaniške oblasti ali se nadomesti predsednico, pravi Rosato.

Da je treba preprečiti prodajo starega pristanišča po delih, poudarja tržaški občinski odbornik za razvoj in gospodarske dejavnosti **Edi Kraus**. Potrebno je ciljati ponovno na vlagatelja, ki bo prevzel vso zadevo in na osnovi investicijskega načrta ugotovil, kaj se da storiti. To bo moral nato izvajati, seveda ob upoštevanju dejstva, da mora biti naložba poplačana. Vsi predlogi in zamisli, od morskega parka do stanovanj, zabaviščnih središč itd. morajo biti pač finančno podkrepjeni, ker brez zagotovila, da se nekaj obrestuje, ne bo nič. Sicer je potrebno tudi storiti prave korake, da se reši problem prostocarinske cone, je še povedal Kraus. Problem je absolutno rešljiv in ni nobene prepreke, da se prostocarinsko cono premakne, tudi delno.

Predsednica Pristaniške oblasti **Marina Monassi** razmišlja drugače in je že povedala, da je prejela nekaj ponudb. Zanimalo nas je tudi njeno mnenje. Toda iz njenega urada so nam vljudno sporočili, da predsednica glede tega vprašanja ne daje izjav, pač pa bo o tem poročala na zasedanju pristaniškega odbora.

Obrnili smo se nato na deželnega svetnika stranke Forza Italia **Piera Camberja**, ki je poudaril, da tiči problem v načinu oddajanja območij starega pristanišča. Če je na razpisu veljalo, da prevlada ponudba za največje območje, prihaja po novem do zbiranja ponudb, je razložil Camber. Vsak podjetnik vpraša za območje, ki ga zanima, in je torej mogoče izdati koncesije več podjetjem ali po delih, kot se tega boji župan Co-

solini, je dejal Camber in poudaril, da je od vselej podpiral to možnost. V preteklosti sta bili namreč dve veliki skupini, ki sta predlagali projekte, a ni bilo »stanovalcev«, ki bi se vselili v razne prostore. Zdaj pa so sami podjetniki-stanovalci, ki lahko iznašajo lastne predloge in načrte. Na ta način lahko »povlečejo« še druge podjetnike in se bo staro pristanišče počasi »napolnilo«, je ocenil Camber. Prostocarinska cona je drugo vprašanje, je dodal: s tem problemom so bili seznanjeni podjetniki v preteklosti, in to velja tudi za nove.

Pokrajinski tajnik stranke Slovenske skupnosti **Peter Močnik** meni, da »je ura in čas, da se začne spet razvijati prostocarinsko pristanišče v prostorih, kjer je nastalo«. Potrebno bo poiskati investitorje, v starem pristanišču pa bo potrebno razvijati vse dejavnosti, od pristaniških do proizvodnih. Lepo bi bilo, da bi država odpravila davek na dodano vrednost, je predlagal Močnik in spomnil, da je Evropska unija že zavrnila, da je to v Trstu mogoče. To bi bil pomemben prispevek, s katerim bi se povečala konkurenčnost, nastala bi nova de-

lovna mesta in bi bil denar spet v obtoku, je ocenil Močnik.

Pogled sindikatov je posredoval pokrajinski tajnik sindikata Cgil **Adriano Sincovich**. Cgil je mnenja, da je treba staro pristanišče ovrednotiti in razvijati, to pa mora potekati v skladu s pristaniškim splošnim regulacijskim načrtom. Sicer so bile glede dogajanja z družbo Portocittà nekatere senčne plati, s katerimi je Pristaniška oblast na koncu slabo upravljala. Pomembno je, da se zdaj razvijejo proizvodne in storitvene dejavnosti, med različnimi predlogi pa sindikat podpira stališče, da je potrebna enotna naložba (in ne po kosih), ki mora biti vezana na vizijo o razvoju mesta.

Poslanec Gibanja 5 zvezd **Aris Prodani** nam je še povedal, da mora predsednica Pristaniške oblasti obelodaniti ponudbe. Zgodba starega pristanišča se namreč začne znova in je potrebna jasnejša slika, da razumemo, kam plovemo. Kar zadeva prostocarinsko cono, je Gibanje 5 zvezd nasprotovalo lotizacijam in gradnji pretežno stanovanj. Ko pa bi se izkazalo, da bodo v prihodnosti še druge dejavnosti, se lahko na stvar gleda v drugačni luči. Temeljno je vsekakor, da se zadeva premakne z mrtve točke. Če lahko prodaja po delih (npr. 15-20 ponudb) prispeva k temu, zakaj to odkloniti? Bistvo pa je, kot rečeno, da prežete ponudbe pridejo na dan. Šele nato bo mogoče oceniti, kaj je najboljše za staro pristanišče in za Trst.

Aljoša Gašperlin

ŽAVLJE - Minister Uplinjevalnik dokončno pokopan?

FLAVIO ZANONATO

KROMA

»Mislim, da nam krajevna situacija ne bo dovolila gradnje plinskega terminala v Žavljah.« Tako je večeraj dejal minister za industrijo Flavio Zanonato, ki se je v Bruslju udeležil posveta ob petdesetletnici tragedije v Vajontu, posvečenega okolju prijazni energetiki. Zanonato je spomnil, da krajevne uprave, v prvi vrsti Dežela Furlanija Julijska krajina, nasprotujejo gradnji žaveljskega uplinjevalnika, zaradi česar ga ne bo mogoče zgraditi. Podčrtal pa je, da Italija potrebuje nove terminale za uvoz plina: neke jih bodo pač morali postaviti ... v nasprotnem primeru mi bodo morali dokazati, zakaj v Italiji ne moremo imeti cenene energije. Minister se je nanašal na tako imenovani »shale gas« oziroma plin, pridobljen z drobljenjem posebne glinice, ki se nahaja globoko v podzemlju.

prej do novice

www.primorski.eu

OBČINA TRST - Sporazum o sodelovanju s Teritorialno službo za delo

Zaježitev sive ekonomije

Teritorialna služba za delo opravila 273 inšpekcij, v 87 primerih odkrila nepravilnosti - Odstotek dela na črno letos nižji v primerjavi s preteklimi leti

Tržaška teritorialna služba za delo in lokalna policija Občine Trst se bosta z novim sporazumom o sodelovanju skupaj lotili sive ekonomije v našem mestu. Predstavniki institucij so sporazum podpisali na včerajšnjem srečanju z novinarji na sedežu tržaške občine, kjer je podžupanja Fabiana Martini dejala, da je nov protokol dokaz, da želi občinska uprava razpresti učinkovito mrežo sodelovanj, v sklopu katere bodo različni partnerji učinkoviteje reševali pereče probleme.

Več o skupnem preprečevanju in nadziranju sive ekonomije sta nato povedala direktorica Teritorialne službe za delo Gianna Da Ronch in poveljnik lokalne policije Sergio Abbate, ki menita, da je treba s skupnimi močmi preprečevati delo na črno in porast neregularnih delovnih pogodb. Slišali smo, da je novi sporazum dopolnitev sporazuma, ki ga je Občina Trst letos spomladi podpisala z Zdravstvenim podjetjem, in njem pa so se podpisniki zavezali, da bodo zaposlene ozaveščali o varnosti na gradbiščih. Tržaška občina namreč dela v smeri, da bi skupaj z drugimi akterji o morebitnih kršitvah sistematično ozaveščala in spreminjala miselnost ljudi.

Direktorica Teritorialne službe za delo je večeraj predstavila tudi prioritete glede preprečevanja sive ekonomije - med njimi je skupaj s policijo odkrivati delo in zaposlovanje na črno. Po podatkih njihove službe je odstotek

Največ nepravilnosti opravljanja različnih oblik dela beležijo v terciarnem sektorju, še posebej v gostinstvu

dela na črno nižji v primerjavi s preteklimi leti, za kar so zaslužne predvsem alternativne oblike delovnih pogodb. V porastu pa so neregularne delovne pogodbe, povezane predvsem s tako imenovanimi voucherji in z delovnimi praksami. Od januarja do junija letos je sicer Teritorialna služba za delo opravila 273 inšpekcij, v 87 primerih so odkrili nepravilnosti. Preverili so tudi 534 delovnih pogodb, od katerih je bilo 170 neregularnih. Nekaj več kot četrtina kršiteljev je bila deležna hudih sankcij,

največ sankcij pa so bili deležni zaposleni v terciarnem sektorju. Na splošno je največ nepravilnosti opravljanja različnih oblik dela prisotnih v terciarnem sektorju, še posebej v gostinstvu, je večeraj dejala Da Ronchova, ki je tudi poudarila, da se bosta podpisnici sporazuma o sodelovanju zavzemali za boljšo koordinacijo inšpekcij v Trstu.

O tem, da tržaška mestna policija ne bo posegala v pristojnosti Teritorialne službe za delo, je govoril poveljnik policije Sergio Abbate, ki je po-

udaril, da sta ti dve ustanovi že v preteklosti z gledno sodelovali, s podpisom sporazuma pa bosta to sodelovanje samo še formalizirali. Poveljnik je tudi dejal, da se nihče ne bo vmešaval v delo drugega in da nikaor ne gre za prenos pristojnosti nadzora na koga drugega. Podpisani sporazum o sodelovanju, ki velja tri leta, po njegovem predstavljajo korak naprej pri reševanju težav sive ekonomije, ki jo bo mogoče zaježiti le s strožjim nadzorom in zaostrovanjem kazenskih sankcij. (sč)

AREA SCIENCE PARK - Vsakoletno srečanje koordinacije deželnih raziskovalnih ustanov (CER)

15 tisoč tujih raziskovalcev in docentov izbralo deželo FJK

Da je industrijski kapitalizem prešežen in da je treba svet danes usmerjati raje v nek kulturni kapitalizem, kjer bi prevladovalo znanje in kjer bi veljalo vlagati v tehnologijo, inovacijo in raziskovanje, je bilo med drugim včeraj slišati na vsakoletnem, tokrat že dvanajstem srečanju koordinacije deželnih raziskovalnih ustanov (CER). V kongresnem centru znanstvenega središča Area Science Park na Padričah je dopoldan minil v znamenju poglobljene analize sedanje situacije in perspektiv teritorialnega oz. mednarodnega razvoja deželnega znanstvenega sistema zlasti v luči evropskega okvirnega programa Horizon 2020. To je finančni instrument, ki naj bi Evropi zagotovil konkurenčnost na področju raziskovanja oz. tehnične in inovacijske dejavnosti. Program se loteva družbenih izzivov, vprašanja podnebnih sprememb, razvoja trajnostnega prometa in mobilnosti, večje razpoložljivosti in dostopnosti obnovljivih virov energije, varnosti živil in državljanov ter izziva staranja prebivalstva.

Izobraževanje in povezovanje

»Rast je povezana z inovacijo, ki izvira iz raziskovanja, slednje pa iz izobraževanja. Če prekinemo to verigo, je polom.« Predsednik koordinacije ustanov in hkrati gostujočega znanstvenega parka Adriano Di Maio je bil jasen: »raziskovanje ni strošek, pač pa investicija, kate-re pa se Italija in včasih tudi Evropa ne zavedata.« Za to vsaj na krajevni ravni, znotraj deželnega združenja, vzdržujejo in spodbujajo sodelovanje in soočanje

Konferenčna dvorana padriškega znanstvenega parka je bila včeraj nabito polna

KROMA

med znanstvenimi inštitucijami za ustvarjanje novih razvojnih strategij. Pri pletenju odnosov med sorodnimi ustanovami zunaj deželnih oz. državnih meja pa dejansko pripomore tudi italijansko zunanje ministrstvo, ki ga je včeraj zastopal Andrea Meloni; dejal je, da lahko take priložnosti soočanja na znanstvenem in tehnološkem področju le krepijo socio-ekonomске sisteme zunaj državnih meja.

V vlogo univerze se je poglobil predstavnik videmskega univerzitetnega pola Roberto Pinton, ki je ocenil, da bi morala slednja aktivneje spodbujati

inovacijo in ciljati na rast človeškega kapitala. »Pomembna je, a sama ne zadostuje za razvoj posameznega teritorija.« Za to potrebuje naš prostor kompetitivne strategije.

Privabili smo 15 tisoč tujcev

Na konferenci so predstavili tudi rezultate raziskave o t.i. znanstveni mobilnosti v letu 2012. Našo deželo je kot kraj študija izbralo 3.928 tujih študentov (+5,3% v primerjavi z letom 2011) in 11.037 tujih raziskovalcev (+1,02% v primerjavi z letom 2011). Tuji študentje so v lanskem akademskem letu predstavljali

7,46% vseh univerzitetnikov (krepko nad državnim povprečjem 3,3%). Raziskava, ki je zaobjela 31 ustanov - 26 znanstvenih organov, 3 univerze in dva konservatorija, je pokazala, da še vedno raste število raziskovalcev in docentov, ki so redno zaposleni v FJK (4.563 na skupnih 8.221). Velik delež tujcev so zabeležili na konservatorijih Tartini v Trstu in Tomadini v Vidmu (11,72% tujih študentov in 22,75% tujih docentov). Pa še to velja zabeležiti: 55% tujih univerzitetnikov je žensk, med tujimi raziskovalci pa so prešteli kar 29,84% ženskih predstavnic. (sas)

ČRNA KRONIKA - Nabrežje Vinjen Tržačan padel v morje

Policista mobilnega oddelka tržaške kvesture sta včeraj rešila iz morja Tržačana, ki se ga je prej napil, nato pa je očitno napak mislil, da nima težav z ravnotežjem. Kot so obrazložili na kvesturi, je bil potek dogodkov sledeči. Moški je bil vinjen in se je nameraval vrniti na lastno plovilo, ki je zasidrano pri tržaškem nabrežju. Toda verjetno tudi zaradi dežja oz. slabega vremena je moškemu spodrsnilo in je padel v morje, kjer pa se mu je noga zapletla v vrvi. Tržačan je začel klicati na pomoč, dokler ni nekdo poklical policije. Prihitela sta policista in videla človeka, ki je bil v vodi med dvema ploviloma in je bil v težavah. Toda policistoma ni uspelo, da bi ga potegnili iz vode, zato sta se odločila, da skočita v morje. Sprva ni šlo, naposled pa sta vendar potegnili moškega na suho. Tržačan je utrpel tudi nekaj ran na obrazu, zato sta policista poklicala službo 118, moškega pa so nato zaradi hipotermije peljali v bolnišnico na Katinari.

Tatovi vdrli v lokal in ukradli glasbila

V noči na ponedeljek so neznanci vdrli v lokal v Ul. Maddonnina, ki ga uporabljajo za glasbene vaje. Tatovi so odnesli nekaj glasbil, med katerimi kitaro, pa tudi tri mikrofone. Tatvino preiskujejo policisti tržaške kvesture.

Vozili vinjeni, ob vozniško dovoljenje

Karabinjerji pokrajinskega poveljstva so med nadzorom prometa prijaviili tri osebe zaradi vožnje v vinjenem stanju. To so 34-letni Tržačan L. G., 21-letni K. A. s Kosova (a s stalnim bivališčem v Gorici) in 23-letni P. S., po rodu iz Sankt Peterburga (nekdanjega Leningrada) in s stalnim bivališčem v Trstu. Karabinjerji so odvzeli tri vozniška dovoljenja in zasegli dve vozili.

Kipu Umberta Sabe odlomili palico

Neznani storilci so včeraj odlomili palico kipu Umberta Sabe, ki je postavljen na križišču med ulicama Dante in San Nicolò. Vandali so se torej spet spravili na kip, ki ga je izdelal kipar Nino Spagnoli in kateremu so pred časom že izmaknili pipo. Tokrat pa so občinski policisti takoj našli odlomljeno palico, ki je ležala nekaj metrov stran.

REPENTABOR - 28. oktobra na Colu

Na občnem zboru Jusa Repen izpostavili sodelovanje z občino

Z Občino Repentabor je bil sklenjen dogovor glede najema kamnoloma Petrovica

KROMA

V okviru delovanja Jusa Repen v letu 2012 je treba predvsem omeniti dogovor z Občino Repentabor, s katerim je le-ta prevzela pogodbo za najemnino kamnoloma Petrovica. Tudi o tem je bil govor na nedavnem 16. občnem zboru repenskega jusa, ki je preteklega 28. oktobra potekal v Kulturnem domu na Colu in na katerem so opravili obračun delovanja v lanskem letu ter sprejeli obračun in proračun. Ob pozdravu domačega župana Marka Pisanija, predsednika in koordinatorskega Agrarne skupnosti Vladimirja Vremca in Karla Grgiča ter odvetnika Petra Močnika je poročilo o opravljenem delu podal predsednik jusa Walter Milič, ki je bil na to mesto izvoljen na zadnjem lanskem občnem zboru.

V preteklem letu je bilo med agrarno skupnostjo in občinsko upravo več sestankov, med glavnimi rezultati pa je gotovo že omenjeni prevzem pogodbe za najem kamnoloma Petrovica s strani Občine. S tem sklepom je občinska upra-

va 24. januarja 2012 tudi prevzela v svoj sklad ves denar in vse koriščene zakonite obresti, ki jih je jus prejel v obdobju trajanja omenjene pogodbe ob preklicu priziva, ki ga je bila svojčas vložila pri deželnem komisariju za likvidacijo jusarske imovine.

Poleg tega se je poročilo dotaknilo tudi delovanja bivšega kamnoloma Purič: v slednjem se je obratovanje prekinilo leta 2011, ponovno pa je steklo julija lani, najemnina pa je bila plačana samo za obdobje delovanja. Obenem je repenski jus sklenil tudi devetletno pogodbo za prehod čez jusarsko zemljišče Močilski vrh do hišne številke 131, medtem ko je bilo v zvezi z delitvijo dovoljenj za pobiranje suhljadi na jusarskih zemljiščih opozorjeno tudi, da se nekateri člani jusa žal ne držijo pravil in prekomerno pobirajo suhljad. Kar se tiče preostalega delovanja, so člani jusa kot vsako leto položili cvetje k spominskim obeležjem, na kraju »Pr kale« pa so postavili božično drevo.

Primorska šola na prepihu

V Prosvetnem domu na Opčinah ob drevi ob 20. uri prof. Marija Kacin gostja openske knjižnice Pinka Tomažiča in tovarišev ter društva Tabor. Predstavi bo knjigo »Primorska šola na prepihu«. Delo je zasnovano tudi kot spodbuda za razmišljanje o današnji šolski problematiki, kajti če jezik kaže našo kulturno raven, je prav šola tista, ki jo določa. Na večeru bo zapel MoPZ Tabor pod taktirko Davida Zerjale.

O kapitulaciji Italije

Nadaljuje se niz srečanj z zgodovino, ki jih tržaškemu občinstvu ponujajo tržaška univerza, Deželni inštitut za zgodovino odporništv, muzej Revoltella in Deželni inštitut za istrsko, reško in dalmatinsko kulturo. Danes se bo docent Claudio Silingardi ob 16.30 v konferenčni dvorani državne knjižnice (na Trgu Largo Papa Giovanni XXIII, 6) posvetil temi kapitulacije Italije, 8. septembra 1943.

Srečanje posvečeno stiski

Inštitut Jacques Maritain v sodelovanju s tržaško univerzo vabi danes ob 9.30 na sedež fakultete v Ulici Tigor 22 na dopoldansko okroglo mizo posvečeno stiski oz. odnosom, vrednotam in motivacijam v pomoč drugim. Namenjena je zlasti študentom humanističnih ved in socialnim delavcem, docentom in vsem, ki se posvečajo pomoči sočloveku.

Vlak za Lizbono v Mieli

V gledališču Miela bodo v okviru filmskega niza Film Outlet drevi ob 19. in ob 21.30 predvajali psihološki film Night train to Lisbon danskega režiserja Billea Augusta. Za ogled filma (v originalnem jeziku z italijanskimi podnapisi) bo treba odšteti 4 evre.

Filmski večer na Pončani

Kulturno združenje Tina Modotti vabi drevi ob 20.30 v Ljudski dom na Pončani (Ul. Ponziana 14) na ogled filma Sbatti il mostro in prima pagina Marca Bellocchia.

O iredentizmu in masoneriji

V knjigarni Minerva (Ul. San Nicolò 20) bo Diego Redivo danes ob 17.30 predaval o iredentizmu in prostozidarstvu v Juljski krajini. Srečanje prireja Krožek prijateljev tržaškega dialekta.

Zaprta botanični vrt

Uprava mestnih znanstvenih muzejev sporoča, da bo vse do 7. marca mestni botanični vrt v Ul. de Marchesetti zaprt za javnost. Na obisk bodo lahko prišli le šolski učenci in dijaki ter skupine turistov po predhodni najavi. V zimskem obdobju bodo skrbniki poskrbeli za nujna vzdrževalna dela, sajenje, gnojenje in podobno.

Sv. Vid - zaprta izpostava

Tržaška občina sporoča, da bo občinska izpostava pri Sv. Vidu zaradi poklicnega izpopolnjevanja osebja danes dopoldne (od 8.45 do 12.15) zaprta za javnost. Spet bo začela delovati v popoldanskih urah, in sicer od 14. do 16. ure.

Likovne delavnice pri Palčku

Občine Okraja 1.1 (Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor) in Zadruga L'Albero Azzurro obveščajo, da bo lutodoteka delovala v igralnem kotičku Palček v Naselju Sv. Mavra ob sredah in petkih popoldne od 16. do 18. ure in ob sobotah od 10. do 12. ure. Namenjena je otrokom od 1. do 6. leta starosti. Ta mesec so predvidene likovne delavnice: Poteze s čopiči in Barvane škatle. Informacije so na voljo pri igralnem kotičku na tel.040.299099 od ponedeljka do sobote od 8. do 13. ure.

OBISK - Oopenski predstavniki na Ilirskobistriškem

Kako so fašisti požgali Kilovče in šest sosednjih vasi

Izletniki Stanka Hrovatin, Berta Vremec, Zoran Sosič, Riko Čuk, Florindo Carli, Stanka Sosič Čuk, Aleksander Podobnik, Sabina Citter in Kostanca Mikulus s svojimi gostitelji v Kilovčah

Skupina Spoznavajmo svet in domovino, ki deluje pri UTZO – Ilirska Bistrica, je lani gostovala pri nas. To je skupina ljudi, pretežno žensk, ki obiskujejo Univerzo za tretje življenjsko obdobje. Pobudnik srečanja je bil Zoran Sosič. Sprejeli pa so jih predstavniki vaških organizacij in ustanov, jih seznanili z življenjem na Opčinah in z dejavnostmi v naših društvih. Gostje so bili, kot so sami povedali, nad sprejemom navdušeni in se obogatili vrnilo domov z obljubo ponovnega srečanja, tokrat pri njih v Ilirski Bistrici.

Obljuba pa dela dolg, kot pravi lep slovenski pregovor. Tako se je Zoran Sosič spet potrudil in organiziral obisk pri Bistrčanih. Vabljeni so bili lanske udeleženci srečanja. Na žalost se nekateri obiska niso mogli udeležiti, pa vendar se nas je zbralo devet, ki smo se s kombijem Sklada Mitja Čuk in še z enim avtom napolnili v Ilirsko Bistrico.

Prijazno nas je sprejela mentorica skupine gospa Marica Gaberšnik in nas vodila v Kilovče. Do njih prideš iz smeri Pivka-Ilirska Bistrica. Kilovče so gruščasto naselje, ki leži na flišnem svetu pod Zgornjo Pivko, na desnem bregu reke Reke. Tu se je rodil leksikograf, prevajalec in verski pisec Matija Kastelec (1620-1688). V gornjem delu vasi se dviga cerkev sv. Marije Magdalene, zgrajena 1854. leta. Pod vasjo je ob progi Postojna-Ilirska Bistrica železniška postaja. Na majhni kmetiji smo se srečali še z drugimi gostitelji, ki so nam najprej ponudili silce prave domače slivovke in slastno malico. Morali smo tudi ugotoviti sestavine dobrega namaza, pa jih nismo.

Spletel se je prisrčen pogovor in razlaga o hudih vojnih časih, ko so italijanski fašisti zažgali to in še druge vasi, pregnali ali pobili prebivalce in pustili za seboj pravo razdejanje. Domačina Anton Tomšič (roj. 1931) in njegova sestrična Anica, ki sta preživeli hude, nepojmljive dogodke, sta nam obnovila tisto žalostno zgodbo.

Začelo se je 18. maja 1942, ko so fašisti pridrveli v Kilovče in v sosednje vasi ter pobrali vse moške, razen devet fantov, katerih očeta sta služila v italijanski vojski, skupaj jih je bilo 28 mladih fantov. Odvedli so jih v zapor v Neverke. 4. junija 1942 je bil praznik, ljudje so bili večinoma doma. Fašisti so prihrumeli v vas in iz hiš izgnali vse prebivalce. Ničesar niso smeli vzeti s seboj. Odgnali so jih na bližnji griček, od koder so nemočno gledali, kako v plamenih izginja njihova vas. Rešila se je samo cerkev, ki leži nekoliko nad vasjo. Najhujše pa je moralo še priti. Iz zapora so fašisti pripeljali vseh 28 talcev in jih pod vasjo postrelili. V tistem trenutku so vaščani izgubili vse: svoje domove, imetje, a kar je najhujše, izgubili so svoje sinove in očete.

Istega dne so fašisti požgali še šest vasi. Postreljene talce so vaščani pod nadzorom krvnikov odpeljali na pokopališče in jih zakopali v skupni jami. Kasneje so jim sorodniki uredili poslednje počivališče. Danes stoji tam lepo urejen spomenik.

Preživeli vaščane so gnali proti Dolnji Bitnji. Med njimi so bili tudi otroci: naša sogovornica je imela samo tri leta, gospod Anton pa jih je imel enajst. Med izgnanimi je bilo tudi nekaj nosečih

žensk, (med njimi tudi mati naše sogovornice) in starejših oseb. Na cesti so jih čakali tovornjaki, s katerimi si jih prepegljali v Ilirsko Bistrico in jih stlačili v tankajšnje šole. Nekaj dni kasneje so jih odpeljali do Matulj, od tam pa z vlakom v razne kraje v severni Italiji. Sposobne za delo so poslali na kmetije. Gospod Anton, enajstletni fantič, je delal kot pomočnik pri lastniku neke pralnice.

Kalvarije pa še ni bilo konec. Nekateri družine so poslali v taborišče Frascette di Alatri blizu Rima. Anton Tomšič se še spominja nečloveških razmer, v katerih so bili prisiljeni živeti. Nekateri zaporniki, za katere so jamčili sorodniki, da jih bodo preživljali, so se tik pred kapitulacijo Italije lahko vrnilo v rodni kraj, ne domov, ker je bil ta požgan. Po vojni so se preživeli začeli vračati v svoj rojstni kraj in obnavljati domove. Začetek je bil težak, saj niso imeli ničesar, goli in boski so se vračali v življenje. Danes so vasi spet žive, polja so obdelana in po travnikih se pasejo krave. Avtomobili pa prav gotovo olajšujejo odhod na delo v večja bližnja središča.

Z nami je bil ravnatelj ZKB Aleksander Podobnik, ki nam je povedal, da je bila iz Kilovč tudi njegova nona, oziroma očetova mati; to priča kako so bili ti kraji povezani z nami oziroma s tržaškim slovenskim prebivalstvom.

Od tam smo se podali na znameniti grad Prem, ki stoji na drugi strani doline, to je romanski grad v srcu Brkinov. Star je 800 let in v njem se je razvrstilo veliko števil grajskih gospodov, med njimi tudi devinski grofje. Danes je grad lično urejen, z lepim notranjim dvoriščem, z orožarno in s posebno lepo poslikano slavnostno dvorano. Originalnega pohištva ni več, saj so hudi vojni in povojni časi naredili svoje. Današnji upravitelji gradu pa so izsledili in vrnilo gradu originalno baročno ogledalo iz 17. stol. V gradu je tudi grajska kapela, v kateri si mladi pari lahko izmenjajo poročne prstane.

Grad Prem pa je posebej blizu vsem, ki ljubijo literaturo in poezijo, saj se tam odvijajo srečanja, posvečena spominu Dragotina Ketteja. Iz gradu sega pogled v prelepo Bistriško pokrajino obkoljeno s hribovito zeleno idilo.

Iz gradu smo šli mimo šole, v kateri se je rodil Dragotin Kette, v farno cerkev posvečeno sv. Helen. V njej smo si ogledali stenske poslikave Toneta Kralja. O cerkvi in o zgodovini Prema nam je pripovedal župnik Anton Ličan. V zahvalo smo zapeli Marijino pesem, saj je bila z nami znana cerkvena pevka Berta Vremec. Okrog cerkve je lepo vzdrževano pokopališče. Priimki na nagrobnikih nam pričajo, da je veliko povezav med Ilirsko Bistrico in Trstom.

Kulturno in tudi drugače nahranjeni smo bili prepričani, da je obiska konec. Pa ni bilo tako. Gostitelji so nas peljali v Bistriški hram, kjer je bila za nas pripravljena lepo pogrnjena miza. Pogostili so nas s pristno bistriško domačo, preprosto jedjo, ki so jo njihovi predniki jedli za južino, in sicer s »krompirjem in zevancic«. To je krompir kuhan s kislim zeljem in zabeljen z ocvirki. Za poslastico je odlična kuharica, go-

spa Olga, kar od doma prinesla še tople kuhane pehtranove štruklje. Ti so bili novost za nas, saj mi bolje poznamo kraške štruklje z orehovim nadevom. Treba je priznati da so te preproste kmečke jedi zares vredne posebne pozornosti. Ni pa bilo še vsega konec. Na mizo so gospe dale še pladnje slaščic. Te pa smo namenili gojencem Sklada Mitja Čuk. Po prisrčnem razgovoru je nastopil čas pozdravov. Zoran Sosič je pozdravil v imenu vseh openskih društev in ustanov in predal knjižna skromna darila, ki smo jih prinesli s seboj. Med temi ni mogla manjkati knjiga Borisa Pahorja Tako sem živel. Avtor jo je podpisal prav na njegov stoti rojstni dan. Podarili smo še nekaj glasil naših društev in ustanov.

Kostanca Mikulus

Včeraj danes

Danes, SREDA, 6. novembra 2013

LENART

Sonce vzide ob 6.52 in zatone ob 16.45 - Dolžina dneva 9.53 - Luna vzide ob 9.54 in zatone ob 19.28

Jutri, ČETRTEK, 7. novembra 2013

ENGELBERT

VREME VČERAJ: temperatura zraka 16 stopinj C, zračni tlak 1015 mb ustaljen, vlaga 55-odstotna, veter 5 km na uro severo-vzhodnik, nebo oblačno s padavinami, morje rahlo razgibano, temperatura morja 18 stopinj C.

Lekarne

Do sobote, 9. novembra 2013

Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in
od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Dante 7 - 040 630213, Ul. Costalunga 318/A - 040 813268, Milje - Ul. Mazzini 1/A - 040 271124, Prosek - 040 225141 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Dante 7, Ul. Costalunga 318/A, Ul. Giulia 14, Milje - Ul. Mazzini 1/A, Prosek - 040 225141 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Giulia 14 - 040 572015.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 18.10, 19.50, 21.30 »Sole a catinelle«.

ARISTON - Dvorana je zasedena.
CINEMA DEI FABBRI - 16.45, 18.45, 21.00 »Blancanieves«.

FELLINI - 16.30, 20.00 »Gloria«; 18.20, 21.45 »Una piccola impresa meridionale«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.45 »Justin e i cavalieri valorosi«; 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Un castello in Italia«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Zoran, il mio nipote scemo«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 18.30, 21.30 »La vita di Adele«.

KOPER - PLANET TUŠ - 15.40, 18.30, 20.30 »Carrie«; 17.45 »Čefurji raus!«; 17.30, 20.00 »Dirka življenja«; 20.00 »Gravitacija 3D«; 16.15 »Jaz, baraba 2 - 3D«; 15.30 »Jaz, baraba 2«; 20.00 »Kapitan Phillips«; 16.30 »Khumba 3D«; 15.45 »Khumba«; 18.00 »Načrt za pobeg«; 17.45, 20.40 »Nesramni dedci«; 18.15, 20.30 »Thor: Svet teme 3D«; 15.45 »Thor: Svet teme«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 17.10, 18.50, 20.30 »Cattivissimo me 2«; 22.15 »Gravity«; Dvorana 2: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Ender's game«; 18.45, 22.20 »Before midnight«; Dvorana 3: 17.10, 20.30, 22.15 »Sole a catinelle«; 18.10, 20.10 »Cose nostre - Malavita«; Dvorana 4: 17.45, 20.00, 22.15 »Captain Phillips - Attacco in mare aperto«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 16.15, 18.15 »Cattivissimo me 2«; 16.15, 20.20 »Aspirante vedovo«; 18.10, 22.15 »Cani sciolti«; 16.40, 19.05, 21.30 »Ender's game«; 16.30, 17.20, 18.25, 19.15, 20.20, 21.10, 22.15 »Sole a catinelle«; 16.20, 19.00, 21.40 »Captain Phillips - Attacco in mare aperto«; 16.30, 18.25, 20.20, 22.15 »Gravity 3D«; 20.30 »Marco Mengoni - Il viaggio«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.10, 19.50, 21.45 »Sole a catinelle«; Dvorana 2: 17.30, 20.10, 22.10 »Zoran, il mio nipote scemo«; Dvorana 3: 20.30, 22.20 »Sole a catinelle«; 17.40 »Cattivissimo me 2«; Dvorana 4: 17.00, 19.45, 22.10 »Captain Phillips - Attacco in mare aperto«; Dvorana 5: 20.00, 22.10 »Cani sciolti«; 17.15 »Justin e i cavalieri valorosi«.

Izleti

50-LETNIKI iz dolinske občine organiziramo v soboto, 23. novembra, poldnevni izlet z večerjo v Cervignano. Prijave sprejemamo do vključno 15. novembra. Info na tel. št.: 338-5490044 (Patrizia) ali 333-6188696 (Franka).

PLANINSKA ODSEKA SK DEVIN - ŠZ SLOGA prirredita v nedeljo, 17. novembra, avtobusni izlet v Vipavsko dolino in Martinovo večerjo. Urnik odhoda avtobusa bo naknadno objavljen. Vpis in informacije do 15. novembra na tel. 040-200782 (Frančko) ali 040-226283 (Viktor).

KRU.T obvešča, da je na razpolago še nekaj mest za izlet v Avstrijo, od 6. do 8. decembra Linz, ogled božičnih sejmov in samostana Kremsmünster, na povratku postanek v mestecu Styr. Dodatne informacije in prijave na sedežu v Ul. Cicerone 8, 2. nadstropje, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

DRUŠTVO KMEČKIH ŽENA sporoča, da zaradi velikega zanimanja ponovno organizira ogled Londona v soboto, 7. decembra. Prijave in informacije: 00386-31479882 Marija.

Poslovni oglasi

50-LETNA IŠČE DELO

kot čiščenje ali varstvo starejših - 0038640628540.

Mali oglasi

RESEN IN ZANESLJIV FANT, star 21 let, ki je dokončal 5-letno mehansko smer na zavodu J. Stefan, nujno išče zaposlitev. Tel. št.: 329-3831585.

27-LETNIK išče delo. Tel. št.: 327-0538277 ali 040-910393.

IŠČEM DELO - z lastno kosilnico in motorno žago kosim travo ter obrezujem tako drevesa kot živo mejo. Tel. 333-2892869.

4 ZIMSKE GUME kleber, 185 65 R 15, rabljene eno zimsko sezono, prodam za 120,00 evrov. Tel. 331-5311133.

IŠČEM v najem dvosobno stanovanje v dolinski občini ali v Šklednju in Sv. Ani. Tel. št.: 328-5424437.

IŠČEM DELO kot pomočnica v gospodinjstvu ali pomoč ostarelim in bolnim osebam. Tel. št.: 00386-68131352.

LJUBITELJEM ŽIVALI podarimo 4 simpatične mucke, stare 5 tednov. Tel. 040-4528403.

MLADA GOSPA išče delo: nudi varstvo otrok in pomoč v gospodinjstvu. Tel. št. 338-9603898.

PODARIMO 13 BELIH MIZ (2,00-0,80-H75). Pokličite na tel. št. 040-635629 (ponedeljek - petek, 9.00 - 17.00).

PRODAM fiat brava 1.4, v dobrem stanju, letnik 1996, za 300,00 evrov. Tel. št.: 340-9098123.

PRODAM zaprto garažo v Ul. Miramare. Tel. 329-4128363 (Marko).

PRODAM TRAKTOR goldoni, letnik 1976, popolnoma preurejen, v dobrem stanju. Tel.: 040-214618 v delovnih urah.

PRODAM ekstraprečiško dalmatinsko oljčno olje lastne pridelave. Tel.: 339-8201250.

PRODAM fiat palio 1.2, letnik 2000, 150.000 km, letna taksa plačana do '08 2014, za 800,00 evrov. Tel.: 040-225304 ali 340-9144726.

PRODAM repo. Tel.: 347-4878994.

PRODAM Xbox 360 slim 250 gb, kinect s pripomočki in igrami ter predvajalnik hd-dvd s filmi. Tel. št.: 329-9841041.

PRODAM zimske gume sava, 195/50 R15 že nastavljene v platiščih. Rabljene so bile eno sezono. Cena 200,00 evrov. Tel. št.: +39 329-5743056.

ZELO SIMPATIČNE MUCKE podarimo. Tel.: 040-200865.

Loterija 5. novembra 2013

Bari	83	40	45	36	33
Bagliari	44	10	37	80	20
Firence	60	03	80	84	25
Genova	17	32	55	16	86
Milan	14	41	84	18	21
Neapelj	70	26	17	35	12
Palermo	41	02	11	51	84
Rim	47	17	63	13	12
Turin	42	82	65	21	49
Benetke	67	47	50	27	43
Nazionale	89	32	11	38	36

Super Enalotto št. 133

4	9	10	76	78	87	jolly 66	
Nagradni sklad							11.315.524,04 €
brez dobitnika s 6 točkami							--€
brez dobitnika s 5+1 točkami							--€
15 dobitnikov s 5 točkami							16.367,27 €
1.099 dobitnikov s 4 točkami							226,45 €
39.202 dobitnikov s 3 točkami							12,61 €

Superstar

16

Brez dobitnika s 6 točkami	--€
Brez dobitnika s 5+1 točkami	--€
Brez dobitnika s 5 točkami	--€
4 dobitnikov s 4 točkami	22.645,00 €
193 dobitnikov s 3 točkami	1.261,00 €
2.569 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
14.723 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
29.489 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

SKD TABOR in KNJIŽNICA P. TOMAŽIČ IN TOVARIŠI

vabita

na predstavitev knjige prof. Marije Kacin

PRIMORSKA ŠOLA NA PREPIHU

danes ob 20.00 uri

Na večeru bo zapel Mopz Tabor-dirigent David Žerjal.

Osmice**BORIS PERNARČIČ** je odprl osmico v Medji vasi št. 7. Tel. 040-208375.**DRUŽINA COLJA** je odprla osmico, Samatorca št. 21. Tel.: 040-229326. Vljudno vabljeni!**PRI PAROVELU** v Boljuncu je odprta osmica. Tel.: 346-7590953.**V RICMANJIH 175** je odprl osmico Jadrans. Tel. 040-820223.**Obvestila****KD RDEČA ZVEZDA** vabi na tečaj šivanja narodnih noš, ki bo potekal ob sredah, z začetkom ob 20.30 v društvenih prostorih v Saležu. Podrobnejše informacije na tel. št. 340-9763900 (v popoldanskih urah).**OBČINE OKRAJA** (Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor) in Zadruga L'Albero Azzurro obveščajo, da bo ljudoteka delovala v Igralnem kotičku »Palček« v Naselju Sv. Mavra ob sredah in petkih od 16. do 18. ure in ob sobotah od 10. do 12. ure. Likovne delavnice v novembru: Poteze s čopiči in Barvane škatle. Info: 040-299099.**ZUMBA - SKD DRAGO BOJAN** obveščajo, da bo tečaj potekal ob ponedeljkih od 20. do 21. ure in ob četrtek od 20.45 do 21.45 v domu Briščiki. Vabljeni tudi na uro poskusne brezplačne vadbe. Informacije na tel. 348-0633569 (Katja).**ŠE NEKAJ PROSTIH MEST** na razpolago za tečaje slovenščine (stopnje A1, A2, B1), angleščine (A1, B1) in računalništva na osnovni stopnji, ki bodo potekali na Ad formandum v Trstu. Koledar je objavljen na www.adformandum.org. Informacije na tel. 040-566360, ts@adformandum.org.**PILATES - SKD IGO GRUDEN** obveščajo, da vadbena poteka ob torkih od 18.00 do 19.15 ter od 19.15 do 20.30, ob četrtek pa od 16.45 do 18.00 ter od 18.00 do 19.15. Na razpolago je še nekaj prostih mest. Vabljeni tudi na uro poskusne brezplačne vadbe.**SEKCIJA VZPI-ANPI RICMANJE** sporoča, da bo danes, 6. novembra, ob 20.00 v društvenih prostorih v Ricmanjih, seja odbora.**SK DEVIN** prireja »smučarski sejem« od danes, 6. do nedelje, 17. novembra, v nakupovalnem centru v Devinu (zraven avtocestnega izvoza). Zbiranje rabljene opreme: danes, 6. in četrtek, 7. novembra, 10.00-19.30. Prodaja: sobota, 9. in 16. novembra, 10.00-19.30 in nedelja, 10. in 17. novembra, 10.00-19.30, od ponedeljka, 11., do petka, 15. novembra, 15.30-19.30. Prevzem neprodane opreme: ponedeljek, 18. in torek, 19. novembra, 10.00-19.30.**SLOVENSKI FILATELISTIČNI KLUB L. KOŠIR** vabi slovenske filateliste na mesečno srečanje, ki bo danes, 6. novembra, ob 18.30 v Gregorčičevi dvorani v Ul. Sv. Franciška, 20.**UPRAVA OBČINE DOLINA** - odborništvu za kulturo, obveščajo vse, ki bi želeli sodelovati na letošnji izvedbi Božičnega sejma, da je na razpolago za informacije danes, 6., četrtek, 7. in petek, 8. novembra, od 9.30 do 11.30 na tel. št. 040-8329213.**AŠD SK BRDINA** organizira tradicionalni sejem rabljene smučarske opreme v prostorih Doma Brdina, Prose-

ška ul. 109, na Opčinah. V četrtek, 7. novembra, 18.00-21.00 zbiranje opreme. Dnevi in urniki odprtih vrat sejma: petek, 8., 18.00-21.00; sobota, 9., 16.00-21.00; nedelja, 10., 10.00-12.00 ter 16.00-20.00. Info: 347-5292058, www.skbrdina.org.

SKD TABOR - Prosvetni dom vabi srednješolce v Novinarski krožek, kjer bodo utrjevali pisno izražanje v slovenskem jeziku pod mentorstvom Marije Košuta-Stekar in Katje Orel v četrtek, 7. novembra, od 17.00 do 18.30.**SKP TRST** vabi v četrtek, 7. novembra, ob 19.30 v Ljudski dom v Podlonjer (Ul. Masaccio, 24) na večer posvečen 96-letnici oktobrske revolucije. Sledi družabnost z večerjo.**TEČAJ SODOBNEGA PLESA** za študente in odrasle, pri društvu Mosp, Ul. Donizetti 3. Vodi ga Raffaella Petronio. Srečanja, na katerih bomo izkusili razne plesne tehnike in koreografije, pa tudi sprostitvene in razgibalne vaje, bodo potekala ob četrtek ob 20.30 in sobotah ob 10.30. Prvo srečanje v četrtek, 7. novembra. Info: 339-7046331.**AGRARNA SKUPNOST JUSOV-SRENJ** vabi predsednike upravnega in nadzornega odbora Jusov-Srenj v tržaški pokrajini na sejo glavnega odbora, ki se bo odvijala v petek, 8. novembra, ob 20.00 v sejni dvorani Mirka Špacapana na sedežu na Padričah.**RAJONSKI SVET ZA ZAHODNI KRAS** vabi noše, da se udeležijo Martinove furenge v nedeljo, 10. oktobra, ob 14.30. Prosim, da se udeleženci javijo v tajništvo do srede, 6. novembra, ali na tel. št. 040-225956.**SLOVENSKO PASTORALNO SREDIŠČE** v Trstu sporoča, da bo letošnja skupna Hvaležnica: »Oznanjevanje in pričevanje za vero ni zadeva le nekaterih, temveč tudi moja, tvoja, vsakega izmed nas« (papež Frančišek, splošna avdiencia, 9. oktober 2013) v nedeljo, 10. novembra, ob 16. uri v stolnici sv. Justa. Slovesno zahvalno bogoslužje bo ob somaševanju slovenskih duhovnikov vodil Nj. ekskl. tržaški nadškof msgr. Giampaolo Crepal-di. Poleg Združenega zbora ZCPZ bo sodelovala pevska skupina SZSO, obogatila pa narodne noše ter prinašalci darov.**TPPZ P. TOMAŽIČ** sporoča, da bo v nedeljo, 10. novembra, ob 18.00 nastop v telovadnici v Nabrežini.**SLOVENŠČINA ZA ODRASLE** - ŠC Melanie Klein prireja 1x tedenski 20-urni začetniški tečaj. Min. število tečajnikov je 5, max pa 10. Potekal bo ob torkih 19.15-20.45. Začetek 12. novembra. Info in prijave na www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel. 345-7733569.**SEČNJA 2013/14 NA OPČINAH:** Jus Opčine obveščajo člane in bivaajoče na Opčinah, da bo sprejemanje prošenj za letošnje sečnje ob torkih od 18.30 do 19.30, najkasneje do 19. novembra, na upravnem sedežu, Proseška ul. 71.**PRAVLJIČNE URICE:** Biserka Cesar bo v sredo, 20. novembra, v Narodni in študijski knjižnici, Ul. S. Francesco 20 (www.knjiznica.it), pripovedovala pravljice s skupnim naslovom »V knjižnico z medvedom«, ob 16.30 za otroke iz vrta ter ob 17.30 za osnovnošolce (1., 2. in 3. razred).**60-LETNIKI POZOR!** V soboto, 23. novembra, praznujemo vsi skupaj od Brega do Krasa. Kličij takoj na tel. št. 348-5608501 - Divna ali 348-5159966 - Edvin.**60-LETNIKI** s Proseka in okolice vabljeni na večerjo s plesom z orkestrom Souvenir v Devinu v nedeljo, 24. novembra. Vpis na tel. 347-8379963 (Silvana).**SREČANJE 60-LETNIKOV LOKEV** iz vasi Lokev in Prelože pri Lokvi, bo v petek, 29. novembra, ob 18. uri v gostišču v Lokvi. Prijave do 25. novembra. Zbira in nudi dodatne informacije Drago Mali, tel. 00386-041-249-337**AŠD SK BRDINA** obveščajo člane in tečajnike, naj se oglašijo pri društvu gle-

de nakupa v predprodaji sezonske karte, kajti so možne določene ugodnosti. Najkasneje do 29. novembra. Info: 342-10730513 (Sabina).

JUS TREBČE vabi člane in vaščane, da se vsako prvo nedeljo v mesecu do 2. februarja, udeležijo vzdrževalne sečnje na poljski poti od Zav do do Kulsuk. V slučaju slabega vremena se rabuta premakne na drugo nedeljo v mesecu. Zbirališče na Roune ob 8.30. Ob zaključku rabute bodo posekana drva porazdeljena med udeleženci na osnovi žreba.**Prireditve****SKD TABOR IN KNJIŽNICA P. TOMAŽIČ IN TOVARIŠI** - Prosvetni dom vabita na predstavitev knjige prof. Marije Kacin: Primorska šola na prepihu danes, 6. novembra, ob 20. uri. Na večeru bo zapel MoPZ Tabor, dirigent David Žerjal.**TRŽAŠKA KNJIGARNA - MLADIKA - ZTT** vabijo na kavo s knjigo danes, 6. novembra, ob 10. uri. Gosta kave bosta Boris Pangerc, avtor knjige »Čudovita zgodba. Poletni seminar v devetih območnih enotah ZRSŠ« in višja svetovalka za slovenske šole v Italiji ter koordinatorka poletnega seminarja Andreja Duhovnik.**SLAVISTIČNO DRUŠTVO** Trst - Gorica - Videm in Založba Mladika vabita na predstavitev pesniške zbirke Irene Žerjal »Sumljive in abstraktne poezije«. Avtorico in njeno delo bosta predstavili prof. Vilma Purič in dr. Irena Novak Popov. Umetniško branje Lučka Peterlin. Sodeluje duo flavt Valentina Jogan in Nausikaa Concina iz razreda prof. Erike Slama pri Glasbeni matici. V četrtek, 7. novembra, ob 17.30 v Narodnem domu (Ul. Filzi 14) v Trstu.**VINCENCIJEVA KONFERENCA - KLUB PRIJATELJSTVA** vabita na srečanje posvečeno msg. Jakobu Ukmarju: ob predvajanju dokumentarca »J. Ukmar, svetniški duhovnik« avtorja Danila Pertota, bo prof. Tomaž Simčič obudil njegov lik, g. Dušan Jakomin pa nas seznanil s potekom postopka za njegovo beatifikacijo. V četrtek, 7. novembra, ob 16. uri v Peterlinovi dvorani, Ul. Donizetti 3, I. nadstropje.**OBČINA DEVIN NABREŽINA** prireja v nedeljo, 10. novembra, ob 18.00 v občinski telovadnici v Nabrežini, koncert TPPZ Pinko Tomažič. Vstop je prost. Glede na omejeno število mest, je obvezna rezervacija na tel. št. 800 002291 do petka, 8. novembra, od 9.00 do 12.00, v sredo tudi od 15.00 do 17.30. Toplo vabljeni!**PRAZNIK SV. MARTINA NA PROSEKU** - 8. novembra: SDD Jaka Štoka vabi ob 20.00 na ogled igre Umor v vili Roung (režija F. Žerjal) v izvedbi Dramske družine F. B. Sedej iz Števerjana v kulturni dom; 9. novembra: ob 18.00 razstava in pokušnja »fanclov za dušo« na sedežu rajonskega sveta na Proseku, ob 19.30 koncert ŽePZ Prosek-Kontovel ter MVS Sv. Jernej z Opčin v cerkvi sv. Martina, ob 20.00 glasba z DJ-jem v kulturnem domu; 10. novembra: ob 9.30 »5. Martinov pohod po poteh proseškega jusa« (zbirališče pri spomeniku padlim na Proseku), ob 14.30 Martinova furenga, prevoz novega vina s konjsko vprego, ob 16.00 Krst novega vina Prosekarja v kulturnem domu in koncert Pihalnega orkestra Divača ter otroškega pevskega zbora OŠ A. Černigoja, ob 18.00 projekcija trailerja Sfinga ter filma Čezmejni pohod prijateljstva 2013 v kulturnem domu na Proseku; 11. novembra: sejem sv. Martina in kmetijski sejem Okusi sv. Martina ter sejem antikvitete in rabljenih predmetov, ob 14.30 pokušina vin proseških in kontovelskih proizvajalcev na dvorišču rajonskega sveta, ob 16.00 slovesna sv. maša v cerkvi sv. Martina, ob 19.00 koncert ansambla Kraški Ovčarji. Vse dni bodo odprte okrepčevalnice in luna park.**SKD VIGRED** vabi v Štalco v Šempolaju na ogled razstave »Uporaba tobaka med prvo svetovno vojno«. Urnik: 8. in 15. novembra, 15.30-19.00; 9. in 16. novembra, 15.30-19.00; 10. in 17. novembra, 9.30-12.00 in 15.00-19.00. Zamisel-material Bruno Santini in Marco Perrino.**SLOVENSKI KLUB IN DRUŠTVO SLOVENSkih IZOBRAŽENCEV** prirejata v petek, 8. novembra, predstavitev zbornika prispevkov o sodobni italijanski filozofiji Selected Essays in Contemporary Italian Philosophy. Predstavitev, pri kateri bodo sodelovali urednik zbornika Jurij Verč ter filozofa Pier Aldo Rovatti in Dean Komel, bosta vodila Tina Kralj in Jernej Šček. Potekala bo v mali dvorani Narodnega doma, Ul. Filzi 14, s pričetkom ob 17. uri.**GLEDALIŠKI VRTILJAK** obveščajo, da bo v nedeljo, 10. novembra, v dvorani Marijinoga doma pri Sv. Ivanu, Ul. Brandesia 27, na sporedu predstava »Ostržek«, v izvedbi Gledališča na vrvcih iz Nove Gorice. Prva predstava bo ob 16. uri (red Pingvin), druga ob 17.30 (red Tjulenj).**TFS STU LEDI** v sodelovanju z ZSKD vabi na čezmejno srečanje folklornih skupin »Čez ti gore, čez tri dole...« ob 40-letnici TFS Stu ledi. V nedeljo, 10. novembra, ob 17. uri v občinskem gledališču F. Prešeren v Boljuncu. Sodelujejo: FS Predrag (Predrag pri Kočevju), istrska glasbena skupina Vruja, plesalci in pevke Stu ledi.**ŽUPNIJSKA SKUPNOST NA PROSEKU** vabi na praznik sv. Martina k slovesni evharistiji; somaševanje bo vodil dr. Jože Špeh. V ponedeljek, 11. novembra, ob 16. uri v cerkvi na Proseku.**FOTOVIDEO TRST 80** v sklopu Okusi Krasa 2013, vabi v sredo, 13. oktobra, ob 18.30 v Ul. Costalunga 4 (Antica trattoria Baldon), na otvoritev fotografske razstave Radivoja Masettija »Kraška ohcet 2013«. Vabljeni!**SLAVISTIČNO DRUŠTVO TRST-GORICA-VIDEM** vabi na tri srečanja z naslovom »Jezikovna vprašanja«, ki jih bo vodil dr. Peter Weiss z Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU v Ljubljani v sredo, 13., 20. in 27. novembra, od 17. do 19. ure v Narodnem domu v Trstu (Ul. Filzi 14). Znesek vpisa in informacije na tel. 333-4546847 (Eva) in 349-6141774 (Neva).**SKD TABOR - PROSVETNI DOM:** v petek, 15. novembra, ob 20.30 »Martinov pevski večer« - MoPZ Tabor, dir. David Žerjal, MePZ Lipa, dir. Tamara Ražem in Uopenska mulerija; v nedeljo, 17. novembra, ob 18.00 - Maurizio Zacchigna - L'eredita' dell'ostetrica; v nedeljo, 24. novembra, ob 18.00 - Openska glasbena srečanja: Luka Ljubas - violina in Jeremisa Fliedl - violončelo; v soboto, 30. novembra, ob 20.30 - Openski mladinski krožek in Bar Tabor: Balkan party s Kraškimi ovčarji.**ZDRAŽENJE PROSTOVOLJCEV HO-SPICE ADRIA ONLUS** vabi na predavanje »Dobra komunikacija je zdravilo za dušo in telo« v petek, 15. novembra, ob 20. uri v Finžgarjev dom, Dunajska cesta 35 na Opčinah. Predaval bo nadškof Alojz Uran. Informacije na tel. 340-3864889.**KRU.T** in Društvi slovenskih upokojencev iz Trsta in Gorice, vabijo člane in prijatelje na kulturno-pevsko prireditve »Starosta mali princ«, ki bo v nedeljo, 17. novembra, ob 17. uri v Kulturnem domu v Gorici. Udeleženci bodo pred koncertom obiskali spomenik in muzej na Cerju. Informacije in prijave na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.**SKD BARKOVLEJE**, Ul. Bonafata 6 s pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske prosvete prireja v petek, 22. novembra, »Ples v maskah« - modno revijo starodobnih oblik. Izdelki članov klekljarske sekcije Ribice - KD Lipa iz Bazovice. Glasbena kulisa mladinci Glas-

bene kamberce, umetniški vodja Aleksandra Pertot.

GALERIJA VIPAVSKI KRIŽ (na Placu, Ajdovščina) vljudno vabi na ogled razstave »Prosojnost - Zrak« do 26. novembra. Razstavljata Tanja Prušnik in Rafael Samec. Urnik: sob. in ned. 15.00-18.00, in na željo obiskovalcev: kontaktni telefon g.a Iva Bandelj 00386031-48187.**UNINT Šola Umetnosti** - MFU obveščajo, da prireja obisk izjemne razstave »Leonardo da Vinci. Univerzalni človek« v Benetke v nedeljo, 1. decembra. Info: 338-3476253 ali 040-2602395.**Prispevki**

V spomin na soseda Dinota Stoparja daruje družina Mezgec 25,00 evrov za MePZ Lipa.

V spomin na soseda Dinota Stoparja darujeta družini Calzi in Lizzi 60,00 evrov za SZ Gaja in 60,00 evrov za Center za rakasta obolenja v Trstu.

V spomin na Ivana Calzija darujeta družini Calzi in Lizzi 60,00 evrov za SZ Gaja in 60,00 evrov za Center za rakasta obolenja v Trstu.

V spomin na dragega Mirka Zobca daruje Angel Slavec 20,00 evrov za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Borštu.

† Zapustila nas je naša draga mama in nona

Chenda Paola (Lina)

Žalujoci

sin Hadrijan, vnuka Matjaž in Rok ter ostalo sorodstvo.

Od nje se bomo poslovili jutri, 7. novembra v mrtvašnici v Trziču od 9.30 do 10.30.

Ob 11. uri bo sledila sveta maša in pokop v Nabrežini.

Nabrežina, Devin, 6. novembra 2013

† Zapustila nas je naša draga

Norma Rovina por. Zeriali

Žalostno vest sporočajo

mož Cvetko (Florio), sin Luca, sestre Maria in Libera, svakinja Lidia ter ostalo sorodstvo.

Od nje se bomo poslovili v petek, 8. novembra od 11. do 12.55 v ulici Costalunga.

Sledila bo sveta maša ob 13.30 v ricmanjski cerkvi ter pokop na vaškem pokopališču.

Pulje, 6. novembra 2013

Pogrebno podjetje Alabarda

Ob nenadni izgubi dragega očeta DANILA izreka prof. Claudiji Sedmach in družini iskreno sožalje

Glasbena matica

Ob izgubi ljubega moža DANILA izrekamo svoje občuteno sožalje svoji dolgoletni voditeljici Ljubi Smotlak

skavtinja in skavti SZSO

Ob smrti sina WALTERJA ŠVARE izreka Dezideriju in svojem iskreno sožalje

SKD SLAVEC Ricmanje - Log

Ob izgubi očeta izrekamo Nikoli iskreno sožalje

tabornice in taborniki RMV

KAVARNA SPECCHI - Predstavitev zadnjega dela Veita Heinichena *Il suo peggior nemico*

Roman na razpotju

Zgodba o Trstu kot stičišču sumljivih poslov - Poleg komisarja Laurentija novi liki

Roman na razpotju: tako je kulturni urednik pri dnevniku *Il Piccolo* Alessandro Mezzena Lona označil najnovejši roman na Tržaškem živečega nemškega pisatelja Veita Heinichena, ki je italijanskemu bralcu znan z naslovom *Il suo peggior nemico*, v nemškem izvirniku pa se naslov glasi *Im eigenen Schatten*. Lona je ob avtorjevi prisotnosti predstavil Heinichenovo knjigo sinoči v nabitom polni kavarni *Caffè degli Specchi* na Velikem trgu ob prisotnosti številnih ljubiteljev književnosti in kriminalik, a tudi politikov (prisoten je bil npr. tržaški župan Roberto Cosolini), ki so tudi prisluhnili nekaterim odlomkom, ki jih je prebral igralec Alessandro Mizzi.

Zakaj roman na razpotju? Mezzena Lona je svojo definicijo utemeljil z dejstvom, da se tudi v zadnji Heinichenovi knjigi vrstijo liki iz prejšnjih del, v prvi vrsti komisar Proteo Laurenti, zato je obstajalo tveganje, da se bodo bralci nanje kar navadili, vendar je avtor, čeprav mu, kot sam pravi, ni uspelo umoriti Laurentija, ponovno odkril pripovedno »zlobo« prvih ro-

manov ter razkril stvarnost, ki jo vsi želimo olepšati, vendar je vse prej kot lepa. Roman namreč govori o sumljivih poslih, kot je npr. preprodaja zapadlih zdravil in orožja, v katero so vpletene sporne osebnosti ter neonacistične in teroristične organizacije. Vse se začne s skrivnostno smrtjo bivšega južnotirolskega senatorja in spornega poslovneža Franza Xaverja Spechtenhauserja, ki je v resnici atentat, povezan z omenjenimi sumljivimi posli, ki se razpredajo po celotnem italijanskem severovzhodu ter po Istri, Zagrebu, Avstriji in Bavarski, njihovo glavno stičišče pa je Trst. Gre za prepletanje politike, poslov in organiziranega kriminala, kar predstavlja grožnjo za demokracijo, je prepričan Heinichen, ki je snov za roman črpal iz polpretekle zgodovine in aktualnega dogajanja (tako je na sinočni predstavitvi govoril tudi o problematiki pristanišča in evropske integracije). Vse to preiskuje komisar Laurenti, ki pa se mu pridružijo še novi liki, med katerimi izstopa policijska komisarka Xenia Zanier, ki jo čaka, kot pravi sam avtor, lepa prihodnost. (iž)

Predstavitve se je udeležila množica poslušalcev

KROMA

TK: na kavi s Pangerčevo knjigo Čudovita zgodba

Današnje srečanje ob kavi v Tržaški knjigarni, ki ga prirejajo založba Mladika, Založništvo tržaškega tiska in Tržaška knjigarna, bo namenjeno pogovoru o knjigi, ki je nastala izpod peresa Borisa Pangerca in ki nosi naslov *Čudovita zgodba*. Zgodba v naslovu ni drugega kot pripoved o poletnih seminarjih za vzgojitelje, učitelje in profesorje šol s slovenskih učnim jezikom v Italiji, ki jih vsako leto prireja Zavod Republike Slovenije za šolstvo. Seminarja se vsako leto pozno poleti udeleži znatno število solnikov in ob predavanjih predvideva tudi obisk krajev in okolice, kjer seminar poteka, s poudarkom na jezikovnih in kulturnih značilnosti regije. Boris Pangerc je v knjigi, h kateri so spremne besede prispevali Roman M. Gruden, Andreja Duhovnik in Tomaž Simčič, prijetno podal opis seminarjev, njihovega poteka in vsebinskih poudarkov, zaustavil pa se je tudi pri spremljevalnem programu z obiski krajevnih znamenitosti, umetniškimi točkami in družabnimi srečanji. V knjigi so tako zbrani obiski devetih območnih enot ZRSŠ: Otočca, Dravograda, Zreč, Maribora, Bleda, Kobarida, Ljubljane, Portoroža in Murske Sobote.

O knjigi in pomenu seminarjev bosta danes ob 10. uri v Tržaški knjigarni spregovorila avtor Boris Pangerc in višja svetovalka za slovenske šole v Italiji Andreja Duhovnik ob kavi, ki jo bo ponudilo podjetje Primo aroma.

STALNO GLEDALIŠČE FJK - Plesna ponudba

Ljudska jota v koncertni preobleki Miguela Angela Berne

Miguel Angel Berna s svojo plesno skupino

Napiše se jota, izgovarja se hota. Gre za ljudski ples, ki je doma predvsem v severovzhodni Španiji, še točneje v Aragoni. Navadno so ga plesali v pari, z vzdignjenimi rokami, v dlaneh pa so plesalci imeli kastanjete, ki spremljajo navadno iskrivo plesanje. Tako joto še danes izvajajo številne folklorne skupine. Poznani sta plesna in vokalna verzija, vedno ob glasbeni spremljavi brenkal, tradicijo jote pa v aragonskem glavnem mestu Zaragoza še posebej gojijo, saj prirejajo izredna srečanja, tudi tekmovalnega značaja. V Zaragozi deluje tudi poseben center Centro Aragonés de Danza, ki se posveča produkciji plesnih predstav.

V tržaškem Rossettiju je konec tedna gostovala skupina *Compania Espaniola de Danza*, ki jo vodi koreograf-plesalec Miguel Angel Berna. V predstavi ... *bailando mi tierra* Mudéjar je predelal joto in jo preoblekel v koncertno inačico, ki pa je skoraj bliže veliko bolj znanemu flamenku kot pa ljudski joti.

Miguel Angel Berna je svojo plesno dejavnost, v dvojni vlogi koreografa in izvajalca, posvetil joti. Po nje-

govem mnenju je bil ta ples, ki je sicer trdno zasidran v ljudsko tradicijo, zastavljen in ga je »ciganski«, južnejši flamenko po krivici zasenčil.

Kot je zapisano v gledališkem listu, je Berna vrsto let raziskoval inačice jote oziroma preučeval vse značilnosti tega plesa, češ da je bilo premalo zapisanega. To sicer drži samo deloma, res pa je, da se je jota doslej ohranila predvsem v tradicionalni verziji. Berna je izluščil določene elemente in jih plesno obdelal, v njegovi virtuozi interpretaciji pa zadobijo atraktivnost, ki jih ljudska izvirnost ne premore. Če je Bernov plesni vzorec enovit in ponavljajoč, pa je pri sestavi svojih koreografij posegal v raznoliko glasbeno »zmes«, ki se je v stoletjih izoblikovala v Španiji. Naslov odrskega projekta *Mudéjar*, ki je nastal že leta 2003, izdaja vpliv arabske kulture, kateri je Berna pridal še ščepec židovske.

Vsekakor je plesni spektakel, ki ga je Berna s svojim ansambлом predstavil v Trstu v okviru plesne ponudbe Stalnega gledališča FJK, eden njegovih največjih uspehov. S to predstavo, v kateri ob njem pleše še 6 ple-

salcev, 4 ženske in dva moška, v živo pa jih spremlja šestčlanski ansambel z ženskim vokalom, je obkrožil svet. In doživel velik uspeh. Kar je tudi razumljivo, saj je plesno izvajanje zastavljeno solistično po meri virtuozov. Berna v plesu izpostavlja predvsem tehnično zahtevnost izvedbe, saj je hitrost korakov in udarjanja kastanjete razvil do vrtoglave hitrosti. V tem v prvi vrsti blesti sam kot plesni virtuoz in tako je skromna, ljudska jota postala temperamentna, nabita s patosom, kar sodi med značilnosti flamenka. Izpostavil je moški, solistični ples, v katerega plesalke posežejo kot nekakšno dopolnilo.

Odličen glasbeni ansambel je v glavnem izvajal avtorsko glasbo, ki je bila bolj raznovrstna od plesa, spoj obeh pa ni bil vedno najbolj smiseln. Predvsem prevzemajoče petje »cantadore« Marie José Hernandez bi sodilo južneje od domovine jote. Sicer pa je z naslovom *Mudéjar* Berna jasno izpostavil svoj namen, da vse premeša ... Vsekakor je Miguel Angel Berna dokazal, da je tudi jota lahko ples osvajanja. V tem primeru občinstva. (bip)

DIJAŠKI DOM - V četrtek, 31. oktobra

Jesenski praznik kot priložnost za spoznavanje

V nedeljo v stolnici slovenska hvaležnica

Slovensko pastoralno središče v Trstu tudi letos prireja tradicionalno mašo hvaležnico za slovenske vernike tržaške škofije, ki bo v nedeljo, 10. novembra, ob 16. uri v stolnici sv. Justa. Geslo letošnjega slavlja je »Oznanjevanje in pričevanje za vero ni zadeva le nekaterih, temveč tudi moja, tvoja, vsakega izmed nas«, nanaša pa se na besede papeža Frančiška na splošni avdienci preteklega 9. oktobra. Slovesno zahvalno bogoslužje bo ob so-maševanju slovenskih duhovnikov vodil tržaški nadškof msgr. Giampaolo Crepaldi, poleg Združenega zbora Zveze cerkvenih pevskih zborov bodo pri mašni daritvi sodelovali še pevska skupina Slovenske žamejske skavtske organizacije, slavje, na katero so vabljeni tudi predstavniki javnega in kulturnega življenja na Tržaškem, pa bodo obogatile še narodne noše ter prinašalci darov.

Jesenski praznik v Dijaškem domu Srečka Kosovela, ki se je odvijal v četrtek, 31. oktobra, je bila prijetna priložnost za medsebojno spoznanje in druženje gojencev različnih starosti, njihovih staršev in vzgojiteljev.

Večina osnovnošolcev je omenjeni četrtek imela pouka prost dan. V dopoldanskih urah so v dijaškem domu pisali domače naloge, popoldne pa so se merili v zabavnih dvobojih, ki so jih pripravili in vodili višješolci, nižješolci pa so bili kapetani ekip. Tudi starši so se izkazali v različnih igrah in s tem nabrali točke za ekipo svojih otrok.

Končno je sledilo nagrajevanje, pozdrav ravnatelja Gorazda Pučnika ter dišeča in pisana zakuska. Starši in nonoti so spekli okusne slaščice in piškote, kuharice dijaškega doma pa so pripravile tradicionalne pečene kostonje.

Na sliki: jesenski praznik v Dijaškem domu je bil ob najrazličnejših igrah in zabavi lepa priložnost za spoznavanje med gojenci, starši, sorodniki in vzgojitelji.

Na današnji dan bi praznovala sto let

Marica Šorli - svetel obraz v temnih časih

ru. Bila je tudi dobra pevka. Dvajset let je hodila na kor, najprej deset let kot pevka, naslednjih deset pa kot organistka, kar je pomenilo obveznost ne samo ob nedeljah, ampak tudi v tednu, ko so bile tudi po tri črne maše na dan in so se pele v latinščini. Če ni bilo nobenega pevca, je Marica kar sama opravila pri orglah in s petjem. Imela je lep glas, ki ga je podedovala od očeta Luka, rada je imela družbo, tudi plesala je rada, in vesela družba je imela rada njo.

V tridesetih letih so se kar vrstili dogodki, najprej smrt sestre Vere. Na pogreb je prišel Lojze Bratuž, ki se je pozneje zblížal s sestro Ljubko in čez dve leti je bila v Tolminu bogata poroka. Ljubka se je odselila v Gorico, na domu je ostala le Marica, ki je skupaj z materjo upravljala trgovino. Vedno bolj se je kazal njen prijazni značaj in ljudje so ji radi zaupali, saj je znala vsem pomagati. Opravila je tudi bolničarski tečaj za prvo pomoč, kar ji je marsikdaj v življenju prišlo prav. Po tragediji, ki se je zgodila v Gorici, in po smrti svaka Lojzeta je bila sestri v veliko oporo in pomoč, pa tudi oba nečaka, Lojzka in Andrej, sta rada prihajala v Tolmin. Teta Marica je imela vedno čas zanju, znala je pripovedovati zgodbe in jih naučiti veliko zanimivega. Pravzaprav si je to postavila kot pravo poslanstvo in je sprva ni zanimalo, da bi si ustvarila svojo družino, čeprav ji je dvoril izobraženi tigrovec Slavko Tuta. Šele po tržaškem procesu in obsodbi na trideset let ječe se je odločila zanj in mu začela pisati v zapor.

Toda v aprilu 1943 so tolminske orgle obnele. Policija in vojska sta prečesali Tolmin in okolico tja do Baške grape ter odpeljali v taborišče Fraschette v Alatri v pokrajini Frosinone tudi Marico in njeno mamo. V njihovo hišo pa se je naselil neki oficir, ki je odtlej sistematično pošiljal domov v Italijo polne kovčke zaves, prtov, preprog, rjuh, sploh vsega, kar je bogata hiša premogla. Medtem pa se je od-

grala še ena tragedija. Sestro Ljubko je aretirala Collottijeva tolpa, kmalu potem ko se je vrnila z obiska v taborišču pri mami in sestri. Strahotno so jo mučili, a ker niso od nje nič izvedeli, so poslali še po Marico in jo prepeljali v Trst. Najprej so jo zaprli skupaj z Ljubko v isto celico, ker so najbrž računali, da se bosta sami izdali. Pa ni bilo tako. Zato so tudi njo mučili na zloglasni kišti. Po tednu dni mučenja so jo iz jezuitskih zaporov poslali na Kostanjevico, Ljubko pa v Zdravščino. Po kapitulaciji Italije je bila kalvarija končana in zaporniki so se za-

čeli vračati domov. Tudi Strojčovi so se vrnili v Tolmin. Čez nekaj mesecev se je vrnil iz ječe še Slavko in z Marico sta se poročila. Še pred koncem vojne se je rodil sin Igor.

V začetku maja 1945, medtem ko je po vseh zidovih pisalo »nikoli več ječe«, so aretirali njenega moža z obtožbo, da je na Tolminskem ustanavljal reakcionarno organizacijo Snapro, kar seveda ni bilo res, a namen je bil likvidirati izobražence, ki niso bili komunisti. Marica, ki je med prvimi pristopila k obrambi svojega naroda in je bila članica krajevnega odbora OF z imenom Jasna, je takrat iskala pomoč pri številnih prijateljih, znancih in sorodnikih, saj je bila njena sestrična Slavica v centralnem komiteju Komunistične partije. Ko je nekoč na javnem zborovanju v Tolminu govoril France Bevč in je na koncu povabil dvorano, naj še kdo kaj pove, je vstala in mu molče nesla pismo. Vsi v dvorani so vedeli, kaj je v pismu. Nazadnje je zmagala, moža so izpustili. Odšel je v Trst in dobil zaposlitev na slovenski radijski postaji. Tik pred državno razmejitvijo leta 1947 se je rodila hčerka, podpisana, toda prav zaradi meje se je morala Marica odločiti, ali ostane z otrokoma v Tolminu, kjer je imela dom in delo, ali se preseli k možu in obdrži skupaj družino. Odločila se je za izselitev in z njo se je izselila tudi mama Alojzija; hiša in posestvo sta bila nacionalizirana, nji ju pa so avtomatično vpisali v knjigo optantov.

Prvo zavetje je Marici in družini nudila sestra Ljubka v Gorici in šele po dveh letih se je družina preselila v samostojno hišo z lepim vrtom in ribnikom v Sosljanu. Ker je edina plača šla vsa za odplačevanje hiše, si je Marica spet zavihala rokave in poskrbela za preživetje. V pritličnem prostoru je uredila trgovino, papirnico in knjigarno, saj je hiša stala zraven šole in vsi otroci so potrebovali zvezke in peresa. Naučila se je tudi fotografiranja za izkaznice in je sama razvijala slike. Poleg dela za dom pa je še našla čas za cerkveno petje, saj je želela prispevati svoj del za versko vzgojo in narodno obrambo v Sosljanu. A verjetno je bilo vsega tega preveč, posebno še ko je mož zbolel in moral za nekaj mesecev v sanatorij. Takrat je resno zbolela na srcu. Svetovali so ji operacijo v Turinu in ona se je pogumno odločila za eno prvih operacij na srcu leta 1956. Potem je še dvajset let zdravo živela, skrbela za dom, družino in za svoje rože, ki jih je imela nad vse rada.

Nekoč mi je o njej rekel prof. Fulvio Camerini, ki je bil njen kardiolog, kako jo ima še vedno živo pred očmi in da je bila »una donna saggia«. Povedal mi je tudi, da je od nje prvič slišal za primorske Slovence in za našo težko preteklost. Močna volja in prirojena vedrina sta Marici pomagali prenašati teža življenja. Kdor jo je poznal, je še danes ne more pozabiti.

Vera Tuta Ban

Na današnji dan bi praznovala sto let Marica Šorli (1913-1975), sestra pesnice Ljubke Šorli in žena tigrovca Slavka Tute. Njeno življenje je potekalo skozi burne dni primorske zgodovine, a bila je vedno med prvimi, ki so znali dvigati duha in pomagati sebi in drugim. Zaradi svojega veselega značaja je bila zelo priljubljena v vsaki družbi, najprej v Tolminu, kjer je zrasla in živela do razmejitve leta 1947, kot tudi v Gorici in na Tržaškem, kamor se je pozneje preselila z družino.

Bila je iz tiste generacije, ki je po prvi svetovni vojni rasla brez očetov. Očetje so bili ali mrtvi ali pa so se bolni vrnili iz te evropske morije. Njen se je vrnil, a ni bil več veseljak, pevec in igralec Rokodelskega bralnega društva kot prej, niti ni bil več sposoben za delo, za svojo obrt – strojarstvo, po kateri so družini rekli Strojčovi. Umrli je v začetku leta 1925. Družinske vajeti je že med vojno, ko je pač bilo treba preživeti sebe in tri otroke, prevzela mama Alojzija. Hčerke je poslala k sorodnikom na Jesenice, ostala je na fronti v Tolminu in začela s trgovino. Bila je podjetna, znala je tri jezike in je bila razgledana, saj je pred poroko živela v Trstu pri neki bogati družini in se je tam naučila meščanskih manir. Po vojni je kupila večjo hišo blizu cerkve in je v njej uredila trgovino z mešanim blagom. Soba na verandi je oddajala v najem profesorjem tolminskega učiteljsišča in tako je hiša postala prostor srečevanja, kamor so radi zahajali tudi župnik in kaplani na kavo in klepet, a je postala žal tudi občutljiva točka za krajevne fašiste in kvesturine, ki so pošiljali na notranje ministrstvo poročila o vsakem premiku. Posebno ko so dekleta rasla in obiskovala meščansko šolo, so bili hišni pregledi na dnevnem redu, tako da so morali dijaško uredništvo časopisa Soča preseliti drugam.

Za Marico se je šolanje zaprlo pri dvanajstih letih, ko je bila izključena za zmeraj iz vseh državnih šol v Italiji. S čim se je pregrešila, da so jo tako strogo kaznovali? Zgodilo se je, da je v njenem razredu učitelj žaljivo govoril o Slovencih in slovenščini. Otroci so šli domov in razburjeni pripovedovali staršem, starši pa so šli naslednji dan k ravnatelju. Ta je sklical nekakšno sodišče, ves profesorski zbor in predstavnike staršev in pred njimi so zasliševali otroke, drugega za drugim. Večina otrok se je zbal in ni hotela ponoviti hudih besed, le Marica in še eden sta bila dovolj pogumna, da sta to storila in oba sta bila kaznovana z izključitvijo. Marica je šolsko leto končala pri notredamkah v Gorici in je potem začela delati v domači trgovini. Prirojeno radovednost je tešila z branjem knjig, naravnost požirala jih je in iz njih gradila svoje obzorje.

V hiši so bile same ženske, mati in tri hčere, poleg Ljubke in Marice je bila druga po vrsti Vera, od vseh treh najbolj nadarjena, a je umrla še ne dvajsetletna, vpisana v prvi letnik medicine v Bologni; tuberkuloze takrat še niso znali zdraviti. Z njimi skupaj je rasla sestrična Slavica, tudi vojna sirota, ki je z mamo živela v Klancu. Vzgoja je bila meščanska, kar pomeni, da so dekleta poleg šole imele domačega učitelja za glasbo. Ljubka je igrala violino, Vera je bila pianistka, Marica je igrala klavir, pozneje pa orgle in je postala organistka na tolminskem ko-

Na posnetku ob naslovu Marica Šorli, pod naslovom skupaj z možem Slavkom Tuto ob 25-letnici poroke in levo sestre Marica, Ljubka in Vera skupaj z mamo Alojzijo

DRUŽINSKI ARHIV

SSG - Predstavili novo domačo produkcijo, ki bo premierno uprizorjena v petek

Družinska drama Plemena tudi metafora za manjšino?

Gluhoti se lahko na gledališkem odru spremeni v metaforo za drugačnost, za tako ali drugačno manjšino, ki se vsakodnevno sooča z vprašanjem pripadnosti taki ali drugačni skupnosti in z vprašanjem komuniciranja z ostalimi »plemeni«, ki živijo v njeni bližini. O tem pripoveduje gledališka predstava Plemena (v angleškem izvirniku Tribes), ki bo v petek premierno zaživela na velikem odru tržaškega Kulturnega doma. Umetniška koordinatorica Slovenskega stalnega gledališča Diana Koloini se je namreč odločila, da bo novo sezono SSG uvedla slovenska prazvedba angleške drame, ki jo je leta 2010 napisala Nina Raine in z njo doživela mednarodno uveljavitev. Mlada dramatičarka, dramaturginja in režiserka ima sicer ustvarjalnost v genih, saj je pravnukinja ruskega pisatelja Borisa Pasternaka.

Predstavo, o kateri je včeraj tekla beseda na predstavitveni tiskovni konferenci, režira Matjaž Latin, 45-letni mariborski režiser, ki se v Trst vrača po triletnem premoru. Tu je leta 2010 že režiral Quilterjeve Duete, v katerih sta nastopala Maja Blagovič in Vladimir Jurc; romantična komedija je doživela preko petdeset ponovitev! Oba takratna protagonista nastopata tudi v

Utrinek iz družinske drame Plemena, ki jo je napisala Angležinja Nina Raine

KROMA

tokratni produkciji, saj sloni družinska drama Plemena izključno na članih Slovenskega stalnega gledališča. Ob dvojici Blagovič-Jurc, ki nastopa v vlogi staršev, so tu še njuni odrasli otroci Nikla Petruška Panizon, Romeo Grebenšek in Luka Cimprič, ki se nekako ne morejo ali znajo odseliti. Ra-

vno Cimpriču je bila zaupana nelahka naloga gluhega sina, ki se zaljubi v Laro Komar, dekle, ki v teku predstave postopoma ogluši. Par se tako na odru preizkusi tudi v jeziku gluhih - kretanju, kar je za oba igralca predstavljalo poseben izziv. Njunjo razmerje pa v intelektualni družini-ple-

menu, ki najbolj ceni besede, odpre marsikatero vprašanje ...

Kot je pojasnila dramaturginja Barbara Skubic, je Nina Raine navdih za besedilo, ki bi se ukvarjalo s problemom pripadnosti, dobila med gledanjem dokumentarca o gluhem paru; ženska je bila noseča in oba sta si že-

lela, da bi bil tudi njun otrok gluhi, saj bi tako najbolje spadal k njima. V predstavi Plemena je gluhoti postala metafora za ljudi, ki so drugačni. Gre pa tudi za igro o komunikaciji in pripadnosti, za vprašanje, koga smo pripravljeni spustiti v pleme in iz plemena. Kajti, kot je podčrtal režiser Latin, lahko skozi komuniciranje gluhih opazujemo tudi komunikacijo »slušočih« ljudi in njihovo splošno težnjo po pripadnosti skupini, sekci, stranki. Plemena je »tako kot večino dobro napisanih tekstov mogoče brati na več nivojih«, v njem komični elementi prehajajo v dramatični naboj; v izrazito intelektualni družini je veliko besedičenja, na površje pa pridejo tudi frustracije in zablode. V predstavi se bodo najbrž prepoznali tudi starši, saj po mnenju Maje Blagovič odpira tudi vprašanje vzgojnih prijemov, vloge očetov, »zdravega« egoizma. V Plemenih pa je mogoče videti tudi metaforo »za naše gledališče in našo manjšino« ...

Premiera bo v petek ob 20.30, tržaške ponovitve bodo na sporedu do 17. novembra, dan kasneje bodo Plemena uprizorili tudi v goriskem Kulturnem domu. Vse ponovitve bodo opremljene z italijanskimi nadnapisi. (pd)

DSI - Gledališko obarvan ponedeljkov večer

SSG stremi h kvaliteti in ponuja predstave, ki gledalce bogatijo

V Društvu slovenskih izobražencev je tokrat tekla beseda o gledališču. Umetniška koordinatorica Slovenskega stalnega gledališča Diana Koloini je s predsednico Upravnega sveta SSG Majo Lapornik in v pogovoru s Sergijem Pahorjem spregovorila o skorajšnjem začetku nove sezone. Bilten, ki so ga izdali ob priliki, nosi naslov Sledi srca, poudarja pa ljubezen kot pozitivno vrednoto, ki nas usmerja pri kreativnem delu. Tudi gledališče lahko ustvarjamo le z ljubeznijo. Zato ponujajo tokrat gledalcem intimne, osebne zgodbe, ki zadevajo tudi širšo problematiko, kot je stanje duha danes, in upajo, da bodo tako stopili tudi po sledih srca gledalcev.

Diani Koloini je bil zaupan ne navadno kratek mandat, eno leto, ki se izteče decembra letos. Glede programa je doslej slišala večino pozitivnih mnenj. Rahlo presenečena pa je nad odzivom glede denarnega vidika, saj so od bivših abonentov dobili povratno informacijo, da so s programom sicer zadovoljni, a so druge težave, na primer visoka cena abonmaja. Umetniška koordinatorica pravi, da so cene dostojne, a da je tudi krizno obdobje naredilo svoje.

Osnovna naloga je stremenje h kvaliteti. Če primerjamo SSG z ostalimi osrednjimi gledališči, ima svojo specifiko. Medtem ko delujejo v Ljubljani tri gledališča in ima vsako svoj profil ter so eden izmed prostorov javnega življenja oziroma institucija, so pri SSG-ju določene stvari samoumevne. Povezuje namreč slovenski zamejski prostor, a komunicira istočasno z matico in sodeluje z italijanskim prebivalstvom. V repertoarjih je zelo pomembna dramatika tako slovenskih kot italijanskih in zamejskih avtorjev. Gotovo pa je treba na novo definirati

Maja Lapornik (levo) in Diana Koloini v DSI

KROMA

ti stvari in vztrajno iskati komunikacijo s prostorom, zato ni enoznačnega odgovora, kakšno naj bi bilo naše gledališče. Ponuditi je treba, kar je zanimivo in kar bo pritegnilo gledalce ter bogatilo njihovo doživljanje sveta.

Na vprašanje glede pomladka je Diana Koloini dejala, da »o zaposlovanju mladih ni mogoče razmišljati, starih pa ne moreš enostavno metati ven«. Letošnjo sezono ustvarjajo stalno zaposleni igralci. Kar se tiče finančnega položaja gledališča, je Maja Lapornik dejala, da so finance urejene tudi zaradi novega epohalnega statuta, ki so ga odobrili decembra 2010. Če je v preteklosti bilo gledališče odvisno od politike te ali one uprave, danes tega ni več, saj so v upravni odbor SSG vstopili tudi ustrezno strokovno usposobljeni predstavniki tržaške občine, tržaške pokrajine in dežele FJK. Res je, da slednji niso nujno slovenskega rodu, a so izjemni poznavalci gledališkega sveta. Zapisniki so dvojezični, vsak pa

lahko govori v svojem jeziku. Pri-spevke ministrstva za kulturo prej-majo redno, a z nekajmesečno zamudo. Finance so vedno pod kontrolo, saj pazijo, da ne prekoračijo danih postavk.

Ob koncu je Diana Koloini predstavila še letošnji abonma. V petek bo prva premiera letošnje sezone. To je družinska drama Plemena mlade dramatičarke Nine Raine. Glavno vlogo imata Lara Komar in Luka Cimprič, ki se zaljubita in naučita govornice kretanj. Nato bo na malem odru večer z dvema kratkima igrama, ki ju bo režiral Marko Sosič. Na velikem odru bo v domači produkciji zaživel tudi Čehovov Striček Vanja, ki ga bo režiral Ivica Buljan, zadnjo produkcijo (Pet modernih no dram Yukia Mishime) pa bo režirala Mateja Koležnik. Letošnji abonma je sestavljen iz osnovnega sklopa, ki zaobjema šest predstav in treh izbirnih sklopov, modrega, zelenega in rdečega. Skupno si lahko ogledamo osemnajst predstav (met).

TRST - Drugi simfonični koncert v Verdiju Schumann in Brahms pod taktirko Yoshide

Drugi simfonični koncert je v gledališču Verdi združil skladatelja, ki sta bila tudi velika prijatelja: Robert Schumann je z jasnovidnostjo kritika, ki ga ni razjedala zavist, takoj ugotovil, da je Johannes Brahms »umetnik prihodnosti«, kot je zapisal v svoji reviji Neue Zeitschrift für Musik, triindvajset let mlajši Brahms pa je v hiši zakoncev Schumann našel toplino ter iskreno prijateljstvo, ki se je s Claro Wieck nadaljevalo tudi po Robertovi smrti. Ravno to iskrenost, ki je zaznamovala odnose med tremi umetniki, je Brahms dokazal, ko je prvič poslušal Schumannovo Mašo v C-Duru za soliste, zbor in orkester op.147: zgodilo se je l.1861, pet let po skladateljevi smrti, ko je morala vdova odločiti, če naj gre partitura v tisk. Brahmsovo mnenje ni bilo pozitivno, vendar so mašo kljub temu objavili, izvedbe pa so zelo redke.

Schumann je svoje najlepše umetnine ustvaril na komornem področju, medtem ko zgleđa simfonična dimenzija kot nekam ohlapna: nedvomna spretnost v harmoniji in instrumentaciji ne odtehta pomanjkanja pravega navdih in jasnih smernic, zato nam Maša zveni kot sosedje sicer lepo zgrajenih, a neprepičljivih sekven. Slika se spremeni v Offertoriumu, ki ima komorno dimenzijo tria s sopranistko, solidno Angelo Nisi, prvim čelistom Tulliom Zorzetom in Hilarijem Lavrenčičem na orglah ter zveni mnogo bolj iskreno. Manjše vloge so odpeli tudi člani zbora, ki ni zablestel z intonančno čistočo, je pa lepo odgovarjal na kretnje dirigenta Hirofumiya Yoshide, ki je orkestru namenil mnogo manj pozornosti.

Orkester je postal absolutni protagonist v drugem delu koncerta, ki je bil posvečen 1. simfoniji v c-molu op. 68 Johanna Brahmsa: več kot dvajset

let je mojster snoval svoje delo v bojazni, da ne bi bil kos primerjavi z Beethovnovi veličino, rezultat pa je izredno navdahnjena in dovršena partitura, v kateri se resnoba pretaka z milino v enovitem loku, ki nas z veliko energijo pritegne in osvoji. Energija ni bila posebno zaznavna v prvem stavku, ki ga je japonski dirigent izpeljal z nekoliko upočasnjenim tempom. Za užitek sta v drugem stavku poskrbela odlični koncertni mojster Stefano Furini in solo hornist Nilo Caracristi, ki sta v duetu zablestela s krasnim zvokom in čustveno obarvanim muziciranjem. Najlepše trenutke smo doživeli v sklepem stavku, ko se v vrsti rogov rodi prekrasna, ožarjujoča tema, ki se v razgibanem pripovednem nizu enkratno prepleta z zametno melodijo godal. Yoshida je orkester vodil zelo zanesljivo in našel tudi dovolj poustvarjalne energije, da je bil kos presenetljivim zavojem in pospeškom, ki simfonijo pripeljejo do mogočnega zaključka. Poleg že omenjenim solistom gre pohvala vsem oddelkom, od elegantnih pihal do trobil, ki so zaokroženo okrepila celoto, timpanistu Danieleju Sandriju in seveda vsem godalcem, ki so poleg profesionalne tehnike v izvedbo vlili tudi čustveno prizadetost: občinstvo je z dolgimi aplavzi dokazalo svoje navdušenje, še posebej dobrodošlo v teh težkih časih, ki resno ogrožajo preživetje glasbene ustanove, kot so njeni uslužbenci z dvema protestnima koncertoma na Velikem trgu želeli povedati širši javnosti. Zaradi pomanjkanja finančnih sredstev so dogodki vedno bolj razredčeni, zato bo prihodnji koncert na sporedu 22. in 23. novembra z glasbo Richarda Wagnerja, Cristiana Carrare (spomin na tragedijo Vajonta), Felixa Mendelssohna-Bartholdyja in Franza Schuberta.

Katja Kralj

RIM - Cancellierijeva včeraj poročala v parlamentu o »zadevi Ligresti«

Vladna večina podprla pravosodno ministrico

RIM - Pravosodna ministrica Annamaria Cancellieri je včeraj v dvajsetminutnem posegu v senatu in poslanski zbornici pojasnila okoliščine telefonskega pogovora z družino Ligresti, zaradi katerega jo je opozicija postavila na zatožno klopi in zahtevala njen odstop. Povedala je, da ni nikoli vplivala na sodstvo za izpustitev Giulie Ligresti. Prijateljski družini da je le izrazila svojo človeško solidarnost, ko je končala v zaporu zaradi podjetja Fonsai. Ministrica je sicer priznala, da nima vsakdo možnosti, da potrkna na vrata ministrstva za pravosodje in je ob enem zagotovila, da ona sama prva občuti to krivico. Povedala je, da je ravnala po občutku, ne da bi se kakorkoli odpovedala svoji ministrski vlogi in dolžnosti, ki iz nje izhajajo.

Cancellierijeva je tudi poudarila, da odklanja vse obtožbe, ki so padle nanjo v zadnjih dneh. Po njeni oceni je šlo za to, da pomaga človeku s hudimi zdravstvenimi težavami, na kar je pri svojem delu bila vedno pozorna.

Njeno verzijo je že v prejšnjih dneh potrdil tudi turinski tožilec Giancarlo Caselli, rekoč, da je bila izpustitev Giulie Ligresti, oziroma njena premostitev v pripor na domu, povsem avtonomna odločitev sodstva. Cancellierijeva pa je kot špekulacijo zavrnila tudi vpletanje njenega sina v to zgodbo (bil je menedžer v skupini Ligresti). Ministrica je še dejala, da se zaveda dvomov, ki jih je sprožilo njeno ravnanje, kar obžaluje. Nikoli pa se pri tem ni odmaknila od korektnega pojmovanja in izvajanja svoje institucionalne funkcije, je povedala ministrica. Dala je na razpolago svoj ministrski mandat, za katerega je dejala, da ga ne more izjaviti, če ji ne bo potrjeno zaupanje.

Tako kot je bilo napovedano sta pri zahtevi po odstopu ministrice vztrajala

Gibanje 5 zvezd in Severna liga, ki ju izvajanje Cancellierijeve ni prepričalo. Do njenega obnašanja je bila kritična tudi stranka Sel Nichija Vendole, čeprav ni zahtevala njenega odstopa. Solidarnost pa je ministrica prejela s strani večine, ki podpira Lattovo vlado. Za potrditev zaupnice ministrici so se tak oopredelili v Demokratiški stranki, Forza Italia in Državljanskem centru.

Medtem so včeraj v senatu določili datum rtazprave o izključitvi Berlusconi. Avla senata bo o tem glasovala 27. novembra, potem ko bo parlament že izglasoval proračun oziroma pakt stabilnosti. Takoj se je vnela polemična razprava, kajti Gibanje 5 zvezd je hotelo glasovati prej, številni predstavniki desnice pa so hoteli z izjavami, da ne morejo ostati v vladi s »krvniki« njihovega liderja. Sam Berlusconi pa je pomenljivo dejal, da ima predsednik republike Napolitano še vedno čas, da ga pomilosti.

Ministrice Annamaria Cancellieri in predsednik vlade Enrico Letta

ANSA

BRUSELJ - Jesenska gospodarska napoved evropske komisije

Evropi se obeta postopno gospodarsko okrevanje, a Slovenija bo še v recesiji

BRUSELJ - Evropi se obeta postopno gospodarsko okrevanje, Slovenija pa bo prihodnje leto poleg Cipra edina še vedno v recesiji. V letu 2015 se ji sicer obeta rast, a najšibkejša v celotni EU. Na predzadnjem mestu, spet le pred Ciprom, bo v prihodnjem letu tudi po velikosti primanjkljaja. V Bruslju kljub temu menijo, da se še lahko izogne programu pomoči. »Vse več je znamenj, da je evropsko gospodarstvo doseglo točko obrata.

Fiskalna konsolidacija in strukturne reforme so ustvarile temelje za okrevanje. A prezgodaj je, da bi razglašali zmago - brezposelnost ostaja nesprejemljivo visoka,« se glasi glavno sporočilo evropskega komisarja za gospodarske in denarne zadeve Ollija Rehna ob predstavitvi jesenske gospodarske napovedi.

A medtem ko Bruselj območju evra v prihodnjem letu napoveduje 1,1-odstotno, v letu 2015 pa 1,7-odstotno rast, bo v naslednjem letu globlje v recesiji kot Slovenija z enoodstotnim padcem bruto domačega proizvoda (BDP) le še Ciper s 3,9-odstotnim padcem BDP. V letu 2015 pa bo Slovenija z 0,7-odstotno rastjo beležila najšibkejšo rast v celotni uniji.

Tudi napovedi za slovenski primanjkljaj niso spodbudne. Medtem ko se bodo primanjkljaji v članicah unije v povprečju zmanjševali, je Slovenija ena redkih izjem. Komisija ji za leto napoveduje 5,8-odstotni primanjkljaj (štiri odstotnega brez dokapitalizacije bank), za prihodnje leto 7,1-odstotnega (3,6-odstotnega brez dokapitalizacije bank), za leto 2015 pa 3,8-odstotnega.

To ni v skladu s cilji in priporočili. V skladu s pogoji v okviru postopka zaradi presežnega primanjkljaja bi namreč morala Slovenija doseči naslednje vmesne nominalne cilje v postopku odpravljanja presežnega javnofinančnega primanjkljaja: 4,9 odstotka BDP v letu 2013, 3,3 odstotka

BDP v letu 2014 in 2,5 odstotka BDP v letu 2015.

Večji primanjkljaj od Slovenije bo sta v prihodnjem letu med vsemi državami, ki jih je komisija vključila v napoved, beležila le Ciper (8,4 odstotka BDP) in Japonska (7,2 odstotka BDP).

Ahilovi peti območja evra, Grčiji, komisija za leto napoveduje 13,5-odstotni primanjkljaj, v prihodnjem letu pa le še dve odstotnega.

Številke za brezposelnost na sploh niso obetavne. Komisija opozarja, da je brezposelnost v Evropi nesprejemljivo visoka. Za prihodnje leto napoveduje Bruselj območju evra 12,2-odstotno, celotni EU pa za naslednje leto 11-odstotno; v letu 2015 pa naj bi se začela zniževati - v območju evra naj bi bila 11,8-odstotna, v celotni EU pa 10,7-odstotna.

Sloveniji komisija za leto napoveduje 11,1-odstotno brezposelnost, za prihodnji dve leti pa 11,6-odstotno, kar je še vedno boljše od povprečja v območju evra, a slabše od povprečja v EU. Razlike med članicami so še vedno ogromne. Največjo brezposelnost naj bi v prihodnjem letu beležili Španija (26,4-odstotno) in Grčija (26-odstotno), najmanjšo pa Avstrija (pet odstotno) in Nemčija (5,3-odstotno).

Poleg tega še vedno strmo raste javni dolg Slovenije, ki je leta 2008 znašal 22 odstotkov BDP. Sedaj že presega 60 odstotkov BDP, kar kot zgornjo mejo določajo evropska proračunska pravila, je pa še vedno precej pod povprečjem v območju evra in EU. Za leto Bruselj Sloveniji napoveduje 63,2-odstotni dolg, za prihodnje leto 70,1-odstotnega, za leto 2015 pa 74,2-odstotnega.

Komisar Rehn je takole strnil analizo razmer v Sloveniji: poglobljanje recesije je posledica vztrajnega padanja domačega povpraševanja ob rasti brezposelnosti in krčenju investicij, na kar vpliva proces razdolževanja podjetij in slabi pogoji financiranja gospodarstva. »Poleg tega gospodarsko dejavnost bremeni negotovost v bančnem sektorju. Neto izvoz je dejansko edini segment gospodarske dejavnosti, ki pozitivno prispeva k rasti, pa še to le s precej počasnim tempom,« je še dejal.

Zato je po njegovih besedah zelo pomembno, da se je slovenska vlada lotila odločnega ukrepanja za reformo upravljanja podjetij, za reformo bančnega sektorja in za reformo javnih financ. Še posebej je izpostavil pomen kratkoročne urejene sanacije bančnega sektorja, ki jo mora spremljati pravočasna izvedba potrebnih pogumnih strukturnih reform.

Kljub črni gospodarski napovedi se Slovenija po oceni Ollija Rehna še lahko izogne programu pomoči.

ANSA

A kljub črni gospodarski napovedi se Slovenija po komisarjevi oceni še lahko izogne programu pomoči. »Slovenija zagotovo ne stopa nujno proti programu, če bo še naprej odločno ukrepala - učinkovito izvajala strukturne reforme ter še posebej hitro in učinkovito končala sanacijo bančnega sektorja in finančnega sistema, kar je potrebno za vrnitev gospodarske rasti v Sloveniji,« meni Rehn.

Finančni minister Uroš Čufer je črno bruseljsko napoved komentiral z besedami, da je »v okviru pričakovanj«. Tudi guvernerja Banke Slovenije Boštjana Jazbeca ni presenetila. Slovenija bo imela prihodnje leto vendarle dobre pogoje za rast, vprašanje pa je, ali jih bo znala izkoristiti, je še menil Jazbec.

Tudi ekonomist Jože P. Damijan nad gospodarsko napovedjo Evropske komisije ni presenečen. »Poslabšana napoved je logična posledica dejstva, da rahlo naraščajoči izvoz ne more nadomestiti izpada povpraševanja gospodinjstev, države in investicijskega povpraševanja,« je zapisal za STA.

V Uradu RS za makroekonomske analize in razvoj (Umar) pa so opozorili, da so zaostreni finančni pogoji glavno tveganje za gospodarsko aktivnost Slovenije v prihodnje, ter da sta konsolidacija javnih financ in sanacija bančnega sistema zato nujna pogoja za začetek okrevanja slovenskega gospodarstva. (STA)

ZDA - Volitve V New Yorku verjetno župan Bill de Blasio

NEW YORK - V ZDA so to noč (po našem času) potekale trojne volitve. Na volitvah guvernerja New Jerseyja ankete napovedujejo gladko zmago republikancu Chrisu Christieju, v tekmi za župana mesta New York pa ima veliko prednost demokrat Italoameričan Bill de Blasio. V Virginiji se za položaj guvernerja potegujeta demokrat Terry McAuliffe in republikanec Ken Cuccinelli. Ankete dajejo nekaj prednosti prvemu.

New Yorku pa se tokrat obeta, da prvič po letu 1989 spet dobi demokratskega župana. So-deč po anketah bo slavil od nedavnega skoraj neznan Bill de Blasio. Ta je s sporočilom, da je čas za ločitev od dediščine dose-danega župana Michaela Blo-omberga, med katero so imeli predvsem koristi premožni prebivalci Manhattna, septembra že v prvem krogu dobil 40 odstotkov glasov.

De Blasio nasproti stoji republikanec Joe Lhota, ki je bil lani v času orkana Sandy vodja podjetja za javni promet MTA. Prisluzil si je priznanja, da je po orkanu hitro obnovil javni promet v mestu.

V Rusiji do smrti zabodli dva migranta

SANKT PETERBURG - V ruskem Sankt Peterburgu so v ponedeljek do smrti zabodli dva migranta. Do njunega umora, ki naj bi ga zagrešili skrajni desničarji, je prišlo na isti dan, ko je v mestu potekal množični shod ruskih nacionalistov, ki so proti priseljencem demonstrirali z neonacističnimi gesli, poročala nemška tiskovna agencija dpa. Kot je včeraj sporočila policija v Sankt Peterburgu, so truplo 51-letnega Uzbeka našli kmalu po zaključku t. i. ruskega marša, ki se ga je udeležilo več tisoč nacionalistov. Že v ponedeljek zjutraj pa je skupina mlajših moških napadla tri priseljenice iz Kirgizistana in enega od njih zabodla do smrti.

V Rusiji živi in dela veliko migrantov iz nekdanjih sovjetskih republik, ki so pogosto tarče nasilnih napadov. V ponedeljek so se ruski nacionalisti v več mestih po državi zbrali na vsakoletnem shodu, poimenovanem ruski marš, ki ga redno spremljajo nasilni napadi na pripadnike manjšin in tuje delavce.

ZLATO (999,99%) za kg
31.246,79 € -92,98

SOD NAFTE (159 litrov)
105,36 \$ -0,82

EVRO
1,3494 \$ -0,10

EVROPSKA CENTRALNA BANKA 5. novembra, 2013

valute	evro (povprečni tečaj)	
	5. 11.	4. 11.
ameriški dolar	1,3494	1,3506
japonski jen	132,59	133,28
bolgarski lev	1,9558	1,9558
češka krona	25,833	25,835
britanska krona	7,4583	7,4584
avstralski funt	0,84030	0,84560
madžarski forint	297,00	295,75
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7025	0,7028
poljski zlot	4,1802	4,1778
romunski lev	4,4418	4,4385
švedska krona	8,7940	8,7722
švicarski frank	1,2297	1,2321
norveška kron	8,0520	8,0165
hrvaška kuna	7,6223	7,6200
ruski rubel	43,6960	43,8245
turška lira	2,7332	2,7273
avstralski dolar	1,4157	1,4215
braziljski real	3,0614	3,0334
kanadski dolar	1,4157	1,4048
kitajski juan	8,2281	8,2411
indijska rupija	83,4110	84,0280
južnoafriški rand	13,8124	13,7488

GRADIŠČE - Zaradi neuporabnosti objekta so 36 priseljencev odpeljali v Trapani

Bo izpraznitvi centra CIE sledilo zaprtje?

Dvome novinarjev, ki so včerajšnje jutro preživeli v navzkrižnem ognju nasprotujočih si informacij, je v popoldanskih urah razblinilo sporočilo predsednika senatne komisije za zaščito človekovih pravic Luigija Mancinija, ki je potrdil, da so se na oddelku za civilne pravice in priseljevanje notranjega ministrstva odločili za izpraznitev centra za nezakonite priseljence v Gradišču in njegovo začasno zaprtje. Odločitev, za katero so se dalj časa zavzemali mnogi krajevni in deželni upravitelji ter parlamentarci, je padla po oceni škode, ki so jo priseljenci povzročili med zadnjimi neredi: priseljenci so minuli teden zanetili ogenj in popolnoma uničili notranje prostore centra, zato je bilo ministrstvo primorano odrediti selitev.

Levji delež priseljencev je objekt bivše kasarne Polonio zapustil dopoldne. Z letalom so v Trapani, ki je tako kot Gradišče sedež centra CIE, odpeljali 36 priseljencev, za ostale - bilo naj bi jih med deset in dvajset - pa naj bi pospešili postopek za izgon iz države. Po poročanju kvesture naj bi v centru CIE ostalo še deset priseljencev, poslanka SEL Serena Pellegrino, pokrajinska odbornica Ilaria Cecot in tajnik policijskega sindikata SAP Angelo Obit pa so povedali, da bodo v teh dneh vsi priseljenci zapustili bivšo kasarno Polonio. »Dokler ne bomo dobili uradnega sporočila, da pomeni izpraznitev tudi zaprtje, si ne bomo delali utvar. Seveda upamo, da se bo to zgodilo,« je povedal župan iz Gradišča Franco Tommasini, Cecotova pa meni, da je izpraznitev priložnost, ki jo je treba izkoristiti, da se center dokončno ukine. »Danes se je zaključilo obdobje izrednega stanja, začne pa se najpomembnejša faza, saj moramo spremeniti zakon, ki ureja vse centre CIE. Možno je, da bodo v bivši kasarni Polonio izvedli nekaj obnovitvenih del, preprečiti pa moramo, da bi obnavljali zapor. Uresničiti moramo popolnoma drugačen projekt, objekt, ki bi bil kot centri CARA namenjen sprejemanju priseljencev za krajša obdobja,« je povedala Pellegrinova. Predsednik senatne komisije Mancini je predlagal, naj obnovljeno kasarno Polonio izkoristijo za razširitev centra za prisilce azila, ki bo še naprej deloval v Ulici Udine v Gradišču. Deželni svetnik Rodolfo Ziberna in tajnik sindikata SAP Angelo Obit pa menita, da pomeni izpraznitev centra poraz države. »Ali bodo center CIE obnovili in ponovno odprli, je politična odločitev, žalostno pa je, da država ne zna zagotoviti spoštovanja svojih zakonov,« je poudaril Obit.

Priseljenci pred vkrcanjem na letalo podjetja Poste Italiane, s katerim so poleteli v Trapani

FOTO I.C.

Bojan Budja in Ivo Daneu

Današnja gosta Srečanj z avtorji, ki jih prireja Kulturni dom v Gorici, bosta odgovorni urednik Dela in Slovenskih novic, Bojan Budja ter legenda slovenske košarke in prvi predlagatelj plebiscita o osamosvojitvi Slovenije, Ivo Daneu. Razpravljala bosta na temo »Slovensko novinarstvo včeraj, danes in jutri, oz. koliko lahko k ugledu in prepoznavnosti Slovenije prispevajo mediji in koliko šport?«. Srečanje se začne ob 18. uri; vstop bo prost.

Kardinalova knjiga

V župnijski dvorani v Podturnu v Gorici bo danes ob 20.30 predstavitev knjige z naslovom »Carlo Maria Martini, il silenzio della Parola«. Spregovoril bo avtor g. Damiano Modena.

Veit Heinichen v Gorici

V dvorani APT v goriški železniški postaji bo danes ob 18. uri predstavitev knjige Veita Heinichen »Il suo peggior nemico«.

Klavirski koncert

V okviru koncertov združenja Rodolfo Lipizer bo v petek, 8. novembra, ob 20.45 v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici nastopil klavirski duo, ki ga sestavljata Roberta Piccirillo in Ilaria Sinicropi.

GORICA-SOVODNJE - Občini pripravljata načrt obvladovanja tveganj za letališče

Za rekreativce kot doslej

Uvedli bodo vrsto omejitev, ki pa ne bodo preprečevale rekreativcem in drugim občanom, da bi še naprej obiskovali priljubljen kraj za izvajanje športnih dejavnosti in sprostitvev. Goriška in sovođenska občina bosta v prihodnjih mesecih sprejeli načrt obvladovanja tveganj za letališče na Rojaj, ki ga predvidevata zakon o letalstvu in pravilnik o gradnji in upravljanju letališč ustanove ENAC. Kot piše v sklepu goriškega občinskega odbora, ki je tehničnemu uradu že poveril pripravo dokumenta, je cilj načrta »omiliti posledice morebitnih nesreč« na in ob letališču, in sicer s tem, da »omeji prisotnost ljudi« in določi dejavnosti, ki niso primerne za ta območja.

Ali bodo nova določila preprečevala tekačem, sprehajalcem in drugim ljudem z obeh strani meje, ki v rastočem številu obiskujejo letališče, da bi še naprej zahajali na Roje? »Nikakor ne. Načrt bo na območju letališča v bistvu le formaliziral današnje stanje. Hoja po

Tekoč na letališču

BUMBACA

letalski stezi, denimo, je že zdaj povedana,« je povedala goriška občinska odbornica Arianna Bellan, arhitekt goriške občine Marco Marmotti, ki pobje sledi izdelavi načrta, pa je pojasnil: »Dokument moramo izdelati, da zadostimo zakonskim obvezam. Cilj

načrta je predvsem zaščita populacije v neposredni okolici letališča, kjer je treba na primer uvesti nekaj gradbenih omejitev. Ko bo načrt izdelan, bosta morali goriška in sovođenska občina njegovim določilom prilagoditi tudi svoja regulacijska načrta.«

Omejitev za rekreativce in športnike torej za zdaj ne bo, po besedah sovođenske županje Alenke Florenin pa bo v bodoče, ko bodo Roje predvidoma postale tudi sedež proizvodnih dejavnosti (npr. Pipistrela), treba razmisliti o usklajevanju med različnimi potrebami. »Za letališče se začne nova faza. Glede na to, da je bilo v zadnjih letih in mesecih vloženega kar nekaj truda v snovanje načrtov in iskanje poti, ki bi omogočile razvoj tega območja - ne nazadnje s spremembo statusa delniške družbe za razvoj letališča v konzorcij, ki bo omogočila pridobitev prispevka Trgovinske zbornice - je zdaj čas, da kaj konkretnega uresničimo. Nihče nima namena, da bi preprečeval rekreativcem in drugim obiskovalcem dostop na letališče, gotovo pa je, da bo treba uvesti nekaj pravil, ki bodo zagotavljala varnost ljudi in hkrati omogočala potek gospodarske dejavnosti,« je zaključila županja. (Ale)

GORICA - Aretirali 28-letnega I.I.

Zaradi plačila psičkov mu je zlomil čeljust

Goriški karabinjerji so v minulih dneh v Gorici aretirali 28-letnega romunskega državljanja zaradi povzročitve telesnih poškodb in upiranja silam javnega reda. I.I., ki so ga v preteklosti že obravnavali zaradi drugih kaznivih dejanj, je prišel v Gorico iz Spilimberga, da bi se s 45-letnim M.Z. pogovoril o plačilu za pasje mladiče, ki mu jih je nedavno prodal. S kupcem, ki ga je obiskal na njegovem domu, se očitno nista dobro razumela: pred hišnim pragom sta se začela prepirati, nakar so sorodniki 45-letnega M.Z. poklicali karabinjerje. Leti so skušali moška pomiriti, nenadoma pa je 28-letni Romun sunil s pestjo Goričana, ki je padel in udaril z glavo ob tla. Karabinjerji so napadalca aretirali in odvedli v kasarno, Goričana pa je rešilna služba odpeljala v bolnišnico, kjer so ga sprejeli na zdravljenje zaradi zloma spodnje čeljusti.

Goriški karabinjer

BUMBACA

GORICA - Na sodišču azbest spet v središču pozornosti

Postopka združena

Proces se nadaljuje 17. decembra - 19 osumljenцев se mora zagovarjati pred sumom nenamernega umora 71 delavcev

Na goriškem sodišču je azbest spet v središču pozornosti. Med včerajšnje obravnave je sodnik Raffaele Russo združil dva sodna postopka, vezana na smrti delavcev, ki so umrli zaradi vdihovanja azbesta. Prvi postopek je bil vezan na smrt 30 delavcev tržiške ladjedelnice, drugi na smrt 41 delavcev, tako da se bo moralo po novem 19 osumljenцев zagovarjati pred obtožbo, da so krivi za smrt 71 delavcev. Po združitvi obeh omenjenih sodnih postopkov se bo drugi »maks« proces nadaljeval 17. decembra. Prvi »maks« proces o azbestu se je zaključil 15. oktobra z obsodbo 13 bivših vodilnih funkcionarjev ladjedelnice Italcantieri na 55 let in osem mesecev skupne zaporne kazni.

RONKE

V garaži je zagledala dvojico tatov

Tatovi še naprej plenijo po Ronkah. V zadnjih dneh so obiskali več hiš v Ulici Raparoni, zdaj pa so se odpravili še v Ulico Boschete v rajonu San Vito. Tatvina jim je uspela le v eni izmed dveh obiskanih hiš; v njej so ukradli nekaj zlatnine, medtem ko jim je druga tatvina spodletela. Lastnica stanovanja v Ulici Boschete je slišala, da je garaži nekaj zaropotalo. Ko se je vanjo odpravila, je zagledala dve osebi; šlo naj bi za mladega moškega in žensko, ki sta ob njenem prihodu takoj zbežala. Zaradi tako številnih tatvin - našli so jih že preko dvajset - so prebivalci Ronk vse bolj prestrašeni. Včeraj je domačin klical karabinjerje, ker je opazil kombi, ki je bil parkiran ob železniški postaji. Karabinjerji so prihiteli na kraj in preverili dokumente voznika in potnika; oba sta romunska državljanja s povsem veljavnimi dokumenti. Karabinjerji in policisti še naprej pozivajo domačine, naj jih obvestijo, če opazijo kaj sumljivega.

SOVODNJE - Gladina Vipave se je včeraj dvignila, vendar reka k sreči ni prestopila bregov

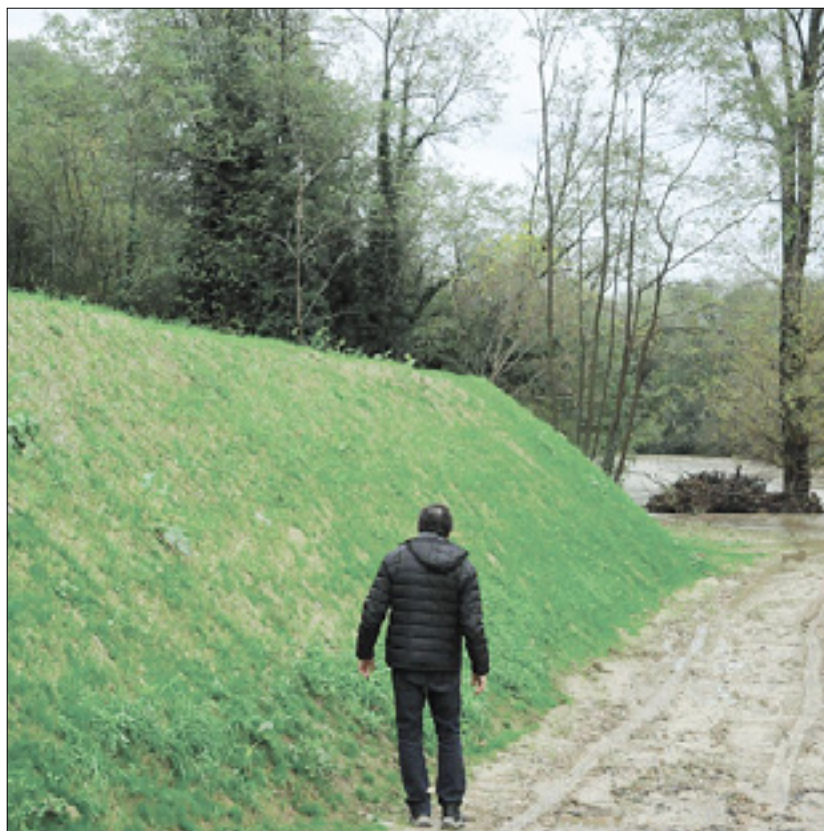
V Rupi zaskrbljeni, Gabrci že zavarovani

Načrtovanje rupenskega nasipa se bo zaključilo pred koncem letošnjega leta - Sovodnjska občinska uprava prireja javno srečanje z domačini

V sovodnjski občini so včeraj in v ponedeljek zvečer pozorno spremljali naraščanje vodostaja reke Vipave, ki je v prejšnjih letih večkrat prestopila svoje bregove in povzročila veliko gmotne škode tako Rupi kot v Gabrjah. Da bi zavarovali hiše pred poplavami, so leta 2010 očistili bregove Vipave, ki jih je zaraščalo rastlinje, kar pa se ni izkazalo kot dovolj. Vipava je oktobra lanskega leta spet prestopila bregove, zato pa je postalo jasno, da se težave lahko rešijo le z gradnjo nasipov.

Sovodnjska občina je sprožila potrebna postopka, na podlagi katerih je dežela zagotovila denar za gradnjo nasipov tako v Rupi kot v Gabrjah. Postopka se med sabo razlikujeta, saj je za gradnjo nasipa v Dolnjih Gabrjah poskrbela neposredno civilna zaščita. Gradbena dela so se začela junija in se zaključila pred koncem poletja, tako da so Gabrci že zavarovani pred naraslo reko.

Drugače je v Rupi, zaradi česar so bili včeraj stanovalci poplavam izpostavljenih hiš že zaskrbljeni zaradi naraščanja reke, ki se je k sreči ustavilo komaj v večernih urah. Kot pojasnjuje sovodnjski županja Alenka Florenin, vodi celoten postopek za gradnjo nasipa v Rupi občinska uprava. »Do konca leta moramo zaključiti načrtovalno fazo; v Gabrjah je postopek speljal do konca civilna zaščita, v Rupi to delamo mi kot občina, zaradi česar imamo dodatne birokratske obveznosti. Zaradi njih je celotni upravni postopek v Rupi daljši. K sreči imamo istega načrtovalca tudi za greznično omrežje, tako da bosta oba načrta med

V Dolnjih Gabrjah so hiše zavarovali z nasipom

BUMBACA

sabo usklajena,« pravi županja in pojasnjuje, da morajo pri načrtovanju nasipa v Rupi upoštevati tudi bližino državne meje. Zaradi tega je z načrtovanjem seznanjen tudi župan občine Miren-Kostanjevica Zlatko Martin Marušič, saj lahko vsak poseg ob reki v Rupi vpliva na njen pretok tudi na slovenski strani državne meje.

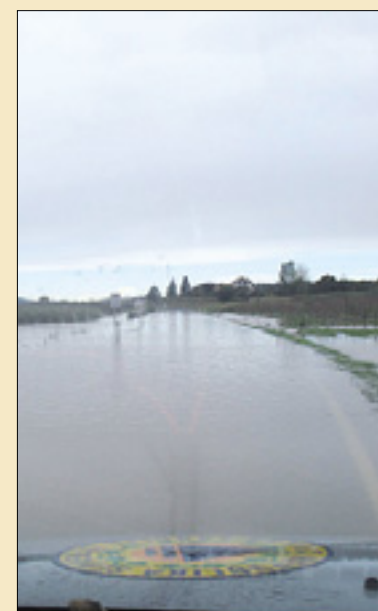
Sovodnjska občinska uprava prireja ravno danes ob 17.30 na županstvu v Sovodnjah javno srečanje s prebivalci iz Rupe, na katerem se bodo pogovorili o načrtu za gradnjo nasipa, ki bo pred Vipavo zavaroval rupenske hiše. Nasip v Rupi bo stal 260.000 evrov; ravno toliko denarja je šlo tudi za nasip v Dolnjih Gabrjah. (dr)

MIREN - Padlo od 40 do 90 litrov vode

V svojem srednjem toku Vipava poplavila nekaj cest

Od ponedeljkovega popoldneva do včerajšnjega jutra je po podatkih slovenske agencije za okolje ARSO na jugozahodu Slovenije padlo med 40 in 90 litrov dežja na kvadratni meter, največ na Vipavskem. Reka Vipava je v noči iz ponedeljka na včerajšnji dan v zgornjem toku narasla in preseгла opozorilno vrednost. Pretok je dopoldan še naraščal v Mirnu in dosegel višek ob 19.10, ko so izmerili 543 centimetrov višine in pretok 284 kubičnih metrov vode na sekundo; v večernih urah je pretok reke začel upadati. Vipava je po besedah Bogdana Zorattija, svetovalca za zaščito in reševanje na novogoriški mestni občini, poplavila regionalni cesti Šempeter pri Gorici - Prvačina in Preserje - Batuje, poplavljeni sta bili tudi cesti v Braniku ter Saksidu. Zaradi narasle Vipave so bile včeraj zaprte še ceste med Potočami in Brjami, malimi Žabljami in Velikimi Žabljami in Ustjem in Uhanjami. Na ajdovskem koncu je meteorna voda zalila nekaj kleti. »Se pa zadeve že umirjajo,« je včeraj zgodaj popoldan povedal Zoratti.

Višanje in nato upadanje vodostaja Vipave so spremljali tudi na so-

Poplavljen cesta pri Prvačini

vodenjskem županstvu. Poplavni val je sovodnjsko občino dosegel popoldne. Reka je v poznih popoldanskih urah pri Sovodnjah preseгла 480 centimetrov višine, vendar je k sreči voda odtekala zelo hitro, ker je bil včeraj vodostaj reke Soče nizek. (ur, km)

DOBERDOB Boris Pahor za 45. letnico društva Hrast

Slovensko katoliško društvo Hrast iz Doberdoba praznuje letos svojo 45. obletnico delovanja. Ustanovna seja doberdobskega društva je bila sklicana 14. oktobra leta 1968. Delovanje se je v kratkem razbobotilo na različnih področjih, predvsem še na pevskem, in v prvem obdobju, tudi gledališkem. Da bi se spomnili tega pomembnega dogodka, prireja doberdobsko društvo nocoj prvega od dveh večerov, ki bosta v prihodnjih dneh obogatila kulturno ponudbo v domači vasi. Obe pobudi nastajata v sodelovanju z župnijo sv. Martina.

Nocoj bo Doberdob gostil tržaškega pisatelja Borisa Pahorja, ki je letos praznoval častitljivih 100 let starosti. Ob 19. bo v doberdobski župnijski dvorani na sporedu predstavitev monografije »Tako sem živel«, ki povzema Pahorjevo stoletje. Monografija sega v širše zaledje Borisa Pahorja. Je namreč tudi zgodba o Trstu na prehodu iz 19. v 20. stoletje. Hkrati razkriva tudi zasebno plat velikega tržaškega pisatelja, ki je bila širši publiki manj znana. Monografija pa je seveda predvsem popis stoletnih predznih odločitev in pokončnosti Borisa Pahorja. Večer bo sooblikovala tudi avtorica monografije, profesorica Tatjana Rojc. Skupaj s pisateljem Pahorjem bosta spregovorila o dolgi življenjski poti kulturnika - jubilarca in se dotaknila tudi aktualnih tem. Večer bo obogatila tudi mladinska gledališka skupina, ki deluje v okviru društva Hrast, za glasbeno točko pa bo na violončelu poskrbel Jurij Lavrenčič. (ač)

GORICA - Paolo Caccia Dominioni Sledi je pustil od Sovodenj vse do daljnega El Alameina

Paolo Caccia Dominioni je bil raznolika in ustvarjalna osebnost. Bil je arhitekt, slikar, ilustrator in pisec. Rojen je bil leta 1896 v Nervianu pri Milanu, umrl je v visoki starosti leta 1992 v Rimu. Doživel je torej obe svetovni vojni in v obeh po sili razmer aktivno sodeloval. Med prvo svetovno vojno je kot vojak preživel tri leta v kraških jarkih in kavernah, ob koncu druge vojne pa se je vključil v odpor proti fašizmu in nacizmu. V našem okolju ni bil splošno poznan razen Gabrcem in širše Sovodnjcem, saj je okrog tri desetletja za daljša obdobja živel prav v Gabrjah v hiši zraven sedeža tamkajšnjega kulturnega društva, pred katero je tako bogato cvetela ogromna glicinija. Prenočeval je tudi v gostilni Pri Tomažu. To pripadnost sovodnjskemu teritoriju je na razstavi podčrtala s svojo prisotnostjo županja Alenka Florenin.

V počastitev in spomin mu je vrsta goriških ustanov ter podjetij (14) pripravila dokumentarno razstavo slik in načrtov, ki si jih je mogoče ogledati v prostorih galerije Dora Bassi v deželni avdi-

toriju: podprlo jo je sedem podjetij, med njimi štandreska Grafica Goriziana, Studio Faganel iz Gorice in Vinogradništvo Zidarich s Tržaškega. Pomembnost pobude je toliko večja, ker pomeni začetek niza številnih dogodkov, ki se bodo zvrstili leta 2014 zaradi spomina na začetek prve svetovne vojne. V tem duhu so izzveneli vsi protokolarni posegi prisotnih predstavnikov oblasti in združenj namenjeni okrog osemdesetim udeležencem. Župan Ettore Romoli je seveda zastopal občinsko upravo, prefektnja Maria Augusta Marrosu si je zaželela, da bi razstava in ostale prireditve priklicale v Gorico veliko obiskovalcev, Marianna Accerboni je razstavo pripravila in uredila ter podrobneje orisala Dominionijev človeški lik: veliko je doživel, bil je v Afriki, kot inženir je izrisal veliko število načrtov, slikal je kraške pejzaže v vojni, bil je nezahteven in v starosti je zaradi tega celo ubožal. Alpinski veteran Tommaso Cosolo je govoril o umetniku in piscu kot vojaku... V duhu miroлюбne sporočila, ki mora izhajati iz vojnih izkušenj, je po en odstavek iz avtorje-

Odprtje razstave (levo); Dominioni je med prvo svetovno vojno naslikal uničeno Kostanjevico na Krasu (zgoraj); izdelal je načrt tudi za obnovo gradu Formentini v Števerjanu (desno)

BUMBACA

vih spisov prebral v italijanščini, francoščini in nemščini, za slovenščino pa mu je priskočila na pomoč sodelavka.

Zaradi zavestnega poistovetenja s prostorom, kjer živimo, in poznavanja kotičkov, ki nas obdajajo, ko hodimo po ulicah ali se vozimo po teritoriju, navedemo nekaj primerov stavb, ki jih je Dominioni načrtoval ali bil zraven pri gradnji oziroma obnovi: kip vojaka in pilota Amedeo d'Aosta na letališču je njegovo delo, pristava v Rubijah, grad Formentini, stavba na Oslavju, osnovna šola v Sovodnjah... in italijansko veleposlanstvo v Turčiji, kostnica v El Alameinu... prav tako. V galeriji deželne avditorija je na ogled petdeset stavbnih načrtov in pet slik. Med temi je

panoramski pogled na bojišče prve svetovne vojne v loku od Bilj, Mirna in Renč preko Mirenskega gradu, Velikega hriba in Na logeh do Fajtovega hriba, Brestovca, Volkovnjaka in Gornjih Gabrij. Skoraj vsa zapisana imena so v slovenski obliki v brk tistemu, kar se je zgodilo neposredno po prvi svetovni vojni.

Naslednje pobude se bodo odvijale v tem in naslednjem mesecu - v Lantierjevi palači 9. novembra, v dvorani goriškega občinskega sveta 22. novembra, medtem ko bo 14. decembra potekal pohod po Krasu v spremstvu vodiča. Danes ob 18. uri bodo odprli del razstave, ki je na ogled v Pokrajinskih muzejih v goriškem grajskem naselju. (ar)

NOVA GORICA - Obisk turške veleposlanice

Turčija lahko postane pomemben partner

NOVA GORICA

Kazenska ovadba zoper predsednika

»Zaskrbljeni zaposleni delavci Hita« - takole so se podpisali tisti, ki so prejšnji teden na Vrhovno državno tožilstvo v Ljubljani poslali kazensko ovadbo zoper predsednika uprave novogoriškega Hita, Dimitrija Picigo. Na vrhovnem tožilstvu potrjujejo, da so kazensko ovadbo prejeli predvčerajšnjim. Podpisani zaskrbljeni delavci Picigi očitajo podaljšanje najemne pogodbe s propadlim podjetjem Daimond, zaradi katere mora Hit od aprila letos plačevati višjo najemnino kot doslej. Medtem pa predsednik sveta delavcev v Hitu in predstavnik zaposlenih v nadzornem svetu Hita Karlo Korče pravi, da po njegovi oceni kazenske ovadbe niso poslali zaposleni.

Podpisani v kazenski ovadbi opozarjajo na skoraj dve desetletji trajajočo prepletenost med Daimondom in Hitom, izpostavljajo pa le del te zgodbe, in sicer tistega, ki je vezan na njuno najemno razmerje na lokaciji v Vrtojbi, kjer ima Hit igralni salon Drive In. Kot navajajo, želijo opozoriti na negospodarnost ali celo znake koruptivnega dejanja sedanje uprave oz. njegovega predsednika pri podpisu nove najemne pogodbe z Daimondom. Pogodba o najemu je bila podaljšana marca letos, nekaj dni potem, ko je vodenje Hita prevzel Piciga. Zaposleni mu očitajo, da bi tedaj moral vedeti, da bo Daimond končal v stečaju. Daimond je namreč že marca začel s postopkom prisilne poravnave, septembra pa je dejansko šel v stečaj. Prepričani so, da je Piciga podpisal za Hit škodljivo pogodbo, v kateri je določena višja najemnina kot prej, medtem ko v Hitu nižajo plače, stroške in se borijo za likvidnost, očitajo pa tudi, da predsednik uprave podpisuje pogodbe s katerimi povečuje stečajno maso Daimonda. »Kdo bo pa nas saniral?« se sprašujejo podpisani.

»Dogovori in pogajanja o podaljšanju najema poslovnih prostorov na mejnem prehodu Vrtojba so potekali že v letu 2012,« na očitke odgovarjajo v Hitu. »Znano je bilo, da si direktor družbe Daimond (Dragan Valenčič, op. n.) prizadeva za prisilno poravnavo. Pogodba je bila sklenjena do 26. marca letos, v tem času, ko je najemna pogodba potekla, pa je prišlo tudi do menjava vodstva družbe Hit. Grozila je izselitev iz najetih prostorov in posledično tudi možnost prenehanja poslovanja igralnega salona,« so pojasnili v Hitu in dodali, da je družba Daimond podaljšanje najemne pogodbe pogojevala s sklenitvijo predpogodbe o nakupu najetega prostora, in sicer v letu 2016, po poteku najema, za že v predpogodbi določeno ceno 1,2 milijona evrov. »Ker se družba Hit ni želela zavezati nakupu, je družba MMP 4 d.o.o. kot pogoj za podaljšanje najemne pogodbe dvignila ceno najema iz prejšnjih 17.000 na 19.000 evrov mesečno. Podaljšanje najemne pogodbe po novi ceni je omogočilo nadaljnje poslovanje igralnega salona, gospodarska škoda pa bi družbi Hit v resnici lahko nastala, če bi zaradi prekinitve najemne pogodbe bila prisiljena ustaviti poslovanje igralnega salona Casinò Drive-in, ki deluje vse od leta 2006,« so še pojasnili v Hitu. (km)

»Gotova sem, da imata Turčija in Goriška regija priložnosti za sodelovanje v panogah kot so vinarstvo, turizem in malo gospodarstvo,« je na včerajšnjem sprejemu pri novogoriškem županu Mateju Arčonu povedala turška veleposlanica v Sloveniji Serra Kaleli, ki je obljubila tudi, da bo gospodarski sektor v svoji domovini opozorila na zadnjo priložnost za nakup Mipovega mesnopredelovalnega obrata v Kromberku in na skorajšnjo javno dražbo nepremičnin prav tako kromberškega podjetja Meblo Jogi, ki je proizvajalo vzmetnice. Veleposlanica se je na obisku v Novi Gorici mudila v spremstvu svoje ekonomske svetovalke Nurdan Camlibel Aydin in direktorja Centra za mednarodno poslovanje pri Gospodarski zbornici Slovenije Aleša Cantaruttija. Po sprejemu na mestni občini se je udeležila seminarja z naslovom »Kako poslovati na turškem trgu«, ki ga je organizirala Gospodarska zbornica Slovenije - Območna zbornica za severno Primorsko pod vodstvom direktorice Mirjam Božič. Župan je gostji najprej predstavil regijo in njene gospodarske potenciale, še posebej je gostji predstavil Evropsko združenje za teritorialno sodelovanje (EZTS GO) in novogoriški Hit ter igralniško panogo, ki je med najbolj zastopanimi v občini. Veleposlanica je bila presenečena nad podatkom, da je lastnik enega izmed številnih zasebnih igralnih salonov v okolici tudi turški državljan.

Pri Gospodarski zbornici Slovenije so prepričani, da je Turčija v bodoče lahko pomemben partner za Slovenijo. »Med Slovenijo in Turčijo so zelo dobri odnosi na politični ravni, a tega ne dovolj izkoriščamo na ravni gospodarstva,« je dodala veleposlanica in obljubila, da bodo na veleposlaništvu v bodoče pozorni na to, kje lahko državi sodelujeta. »Nekaj srednjih in malih podjetij je že investiralo v Slovenijo. Zakaj ne bi bilo tega več?« se je vprašala.

Lansko leto so se za nakup Mipovega obrata v Kromberku zanimali tudi turški investitorji. Sprva je kazalo, da bo posel sklenjen, nato pa so odstopili. Veleposlanica je obljubila pomoč pri spodbujanju morebitnih drugih turških investorjev tako v tem primeru kot tudi v primeru Mebla Jogi. Sicer pa je Turčija v slovenskem merilu na 60. mestu glede izvoza in na 44. mestu glede uvoza. »V letu 2012 smo v Turčijo izvozili za 210 milijonov evrov, v letu 2011 pa za 235 milijonov - sodelovanje se zmanjšuje. V naši regiji sodeluje s Turčijo malo podjetij, okrog 20 jih je, med njimi so Goap, Hidria, Kolektor, Pipistrel ... Turčija trenutno ni pomemben partner, lahko pa postane, prav zaradi njihove rasti. Sami imajo veliko tujih investicij in tudi veliko investirajo v tujino,« je o poslovanju Goriške s Turčijo povedala Božičeva. (km)

GORICA - Jutri v Katoliški knjigarni

Na kavi s knjigo Marize Perat o Gorici

V Katoliški knjigarni v Gorici bo jutri ob 10. uri gost srečanja Na kavi s knjigo goriška pisateljica Mariza Perat, ki bo govorila o svoji knjigi Gorica - Njene zanimivosti in njen čas. V tem vodiču goriškega mesta, ki je izšel pri Goriški Mohorjevi družbi, avtorica razkazuje njegove zanimivosti in nam pripoveduje o času njegovega zgodovinskega nastajanja. To je pripoved o mestu ob Soči, o slovenskih ljudeh, ki so vztrajali, delali, upali, živeli in bili zvesti svojemu izročilu. Je pa tudi pripoved o iskanju sožitja, saj bila Gorica vedno stičišče različnih kultur in različnih ljudstev.

Novogoriški župan Matej Arčon s turško veleposlanico

FOTO K.M.

GORICA - Ob izidu stote številke revije Isonzo-Soča

Mesto zgodovine

Na javnem srečanju bodo predstavili projekt muzeja na prostem dvajsetega stoletja

Ob priliki izida 100. številke revije Isonzo-Soča, ki je že na razpolago v kioskih, bo uredniški odbor glasila priredil v četrtek 7. novembra, ob 17.30 uri na sedežu Fundacije Goriške hranilnice v Carduccijski ulici v Gorici javno srečanje na temo »Gorica, mesto zgodovine, mesto dvajsetega stoletja«.

Srečanje bo uvedel Boris Peric, predsednik Transmedie, ki tudi izdaja revijo Isonzo-Soča. V svojem nagovoru se bo Peric sprehodil skozi 25 let prisotnosti dvojezičnega obmenega časopisa, nakar bo glavni urednik revije Dario Stasi obrazložil vsebino projekta »Museo diffuso del Novecento - Muzej na prostem dvajsetega stoletja«. Gre za projekt, ki nastaja v sodelovanju z občina Goriča in Nova Gorica ter goriško pokrajinsko upravo. Obenem bodo na srečanju projicirali kratkometražni film z naslovom »Ponovno odkrita dežela«, ki ga je posnel Nevio Costanzo. Prikazane bodo tudi fotografije na tematiko Muzeja, ki sta jih posnela Agostino Colla in Marko Vogrič. Na koncu bo mladi goriški zgodovinar Riccardo Cecovini prikazal značilnosti starodavne rimske ceste Gemina, ki se je v antiki vila skozi Posočje - most čez Sočo je bil postavljen samo kakih sto metrov više od današnje avtocestnega mostu med Majnicami in Sovodnjami. Revija Isonzo-Soča je preč časom dala predlog, da bi se avtocestni odsek med Vilešem in Ljubljano neuradno imenoval Gemina. Do poimenovanja naj bi prišlo med skorajšnjim odprtjem prenovljenega avtocestnega odseka in krožnega križišča pri Štandrežu. (vip)

Platnice stote številke

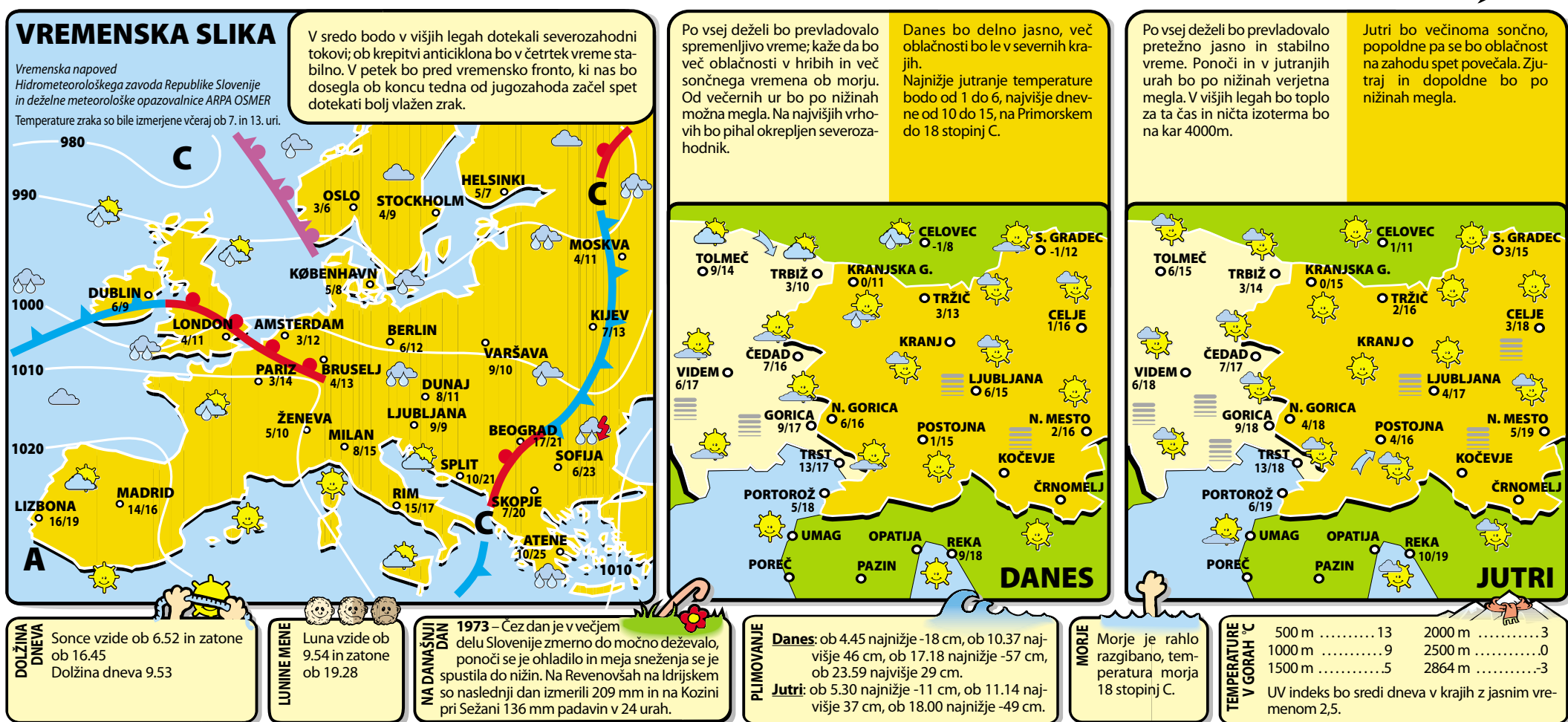
TRŽIČ - V pričakovanju na festival èStoria

Zadnje leto miru

Rusconi, Castronovo in Gentile o obdobju pred izbruhom 1. svetovne vojne

Kako je družba živela leta 1913, tik pred izbruhom prve svetovne vojne? So ljudje katastrofo pričakovali ali niso slutili, čemu gredo naproti? O tem bo v soboto, 16. novembra, tekla beseda v galerij sodobne umetnosti na Trgu Cavour v Trziču, kjer bo v pričakovanju na goriški festival zgodovine èStoria 2014 potekalo srečanje »1913: l'ultimo anno di pace«. Združenje èStoria, ki prireja goriško prireditve, je v sodelovanju z združenjem Apertamente ter s pokroviteljstvom tržiške občine in banke FriulAdria pripravilo bogat program; leta bo nekakšen uvod v festival, ki bo med 23. in 25. majem 2014 že deseti potekal v Gorici. Program so včeraj predstavili trži-

ška županja Silvia Altran, odbornica Paola Benes in pobudnik festivala Adriano Osola. Srečanje z zgodovino se bo začelo ob 16. uri s pozdravi, nakar bo o naših krajih tik pred vojno spregovoril novinar Roberto Covaz. Ob 17. uri se bo začelo srečanje »Tra Belle Epoque e Grande guerra« - pogovarjala se bosta Georg Meyr in zgodovinar Gian Enrico Rusconi -, ob 18. uri pa bo srečanje »Verso l'economia dei tempi moderni«, ki ga bo zgodovinar Valerio Castronovo oblikoval v pogovoru z novinarjem Piercarlo Fiumanajem. Večer bo ob 19. uri zaključilo predavanje zgodovinarja Emilia Gentileja z naslovom »La modernità trionfante e i suoi incubi«.

Janis Joplin posthumno dobila svojo zvezdo slavnih

LOS ANGELES - Blues rock legenda Janis Joplin je v ponedeljek posthumno dobila svojo zvezdo na hollywoodskem Pločniku slavnih (Walk of Fame). Pevka je zvezdo na tem znamenitem bulvarju dobila šele 43 let po prerani smrti zaradi pretrganega uživanja mamil. Leta 1943 v teksaškem Port Arthurju rojena Joplinova je pevsko kariero začela v barih okrog Austina, zaslovela pa je z nastopi na legendarnem mednarodnem festivalu pop glasbe v Monterreyju v Kaliforniji leta 1968. Naslednje leto je nastopila tudi na znamenitem koncertu Woodstock. Joplinova, ki že ima svoje mesto tudi v Dvorani slavnih rock and rolla v Clevelandu, je poznana še po pesmih Piece of My Heart, Get it While You Can, Down on Me, Summertime, Piece of My Heart in drugih.

Indija včeraj uspešno izstrelila raketo s sondo za Mars

NEW DELHI - Indija je včeraj uspešno izstrelila raketo s sondo za Mars. 350 ton težko raketo s sondo so izstrelili ob 14.38 po lokalnem času. Gre za najzahtevnejšo misijo, odkar je Indija leta 1963 začela s svojim vesoljskim programom. Misija na rdeči planet, ki so jo Indijci poimenovali Mangalyan, kar v hindujščini pomeni Marsovo vozilo, je pred zgolj 15 meseci napovedal indijski premier Manmohan Singh. Indijska sonda v velikosti manjšega avtomobila bo raziskovala Marsovo atmosfero in površje. Doslej je do Marsa uspelo ZDA, nekdanji Sovjetski zvezi in Evropski uniji.

LJUBLJANA - Po oceni revije Manager Najbogatejši Slovenec ostaja Sandi Češko

LJUBLJANA - Sandi Češko iz Studia Moderna ostaja najbogatejši Slovenec, tokrat tretjič. Njegovo premoženje se je glede na lani povečalo, po oceni revije Manager za 12 odstotkov na 460,4 milijona evrov. Zakonca Albin in Tatjana Doberšek sta se letos povzpela na drugo mesto in Joca Pečecnik zrinila na tretje mesto na lestvici 100 najbogatejših Slovencev. Zakonca Doberšek sta lani po ugotovitvah revije Manager sicer najbolj povečala premoženje - kar za 118 odstotkov na 274,3 milijona evrov.

Glavni del njunega premoženja je inženirsko podjetje Engineering Doberšek, ki sta ga ustanovila pred 30 leti v Nemčiji, ima več kot 300 zaposlenih, večinoma inženirjev, in je specializirano za gradnjo energetskih, rudarskih, vodnogospodarskih in ekoloških objektov. Pečecnikov 90-odstotni delež v skupini Elektronček, ki izdeluje in daje v najem naprave za igralnice, je ocenjen na 188,4 milijona evrov, kar je tri odstotke več kot lani. Kaže pa, da ima Elektronček in s tem Pečecnikovo premoženje predvsem zaradi uspeha v Ameriki v prihodnjih letih velike možnosti za rast. Na lestvici, na 35. mestu, je namreč z 20,5 milijona evrov tudi glavni izvršni direktor Elektrončka Tomaž Žvipelj, ki ima v podjetju 10-odstotni delež.

Zakonca Iza in Samo Login, ki sta bila lani na tretjem mestu, sta zdrsnila na četrto. V zadnjih treh letih jima je uspel veliki met v svetovnem merilu z zabavnimi mobilnimi aplikacijami. Vrednost podjetja Outfit7, ki je spomladi prebilo mejnik milijarde prenosov, so analitiki Managerja letos ocenili za 16 odstotkov više kot lani - 55-odstotni delež zakoncev Login je tako vreden 146,8 milijona evrov, na lestvici pa so še trije večji družbeniki podjetja.

Na peto mesto lestvice se je uvrstil novinec 39-letni Zoltan Varga - Zrečan, ki je študiral v Ameriki in se prebil med vodilne managerje v petem največjem svetovnem hedge skladu Och-Ziff Capital Management, kjer je odgovoren za azijske trge. V lasti ima nekaj več kot 13 milijonov delnic tega sklada, ki jih je doslej prejel kot del plačila za svoje delo; konec septembra so bile vredne 110,1 milijona evrov.

Nekdanji najbogatejši Slovenec, trgovec Mirko Tuš, je letos zdrsnil še za eno stopničko, na osmo mesto, vendar se vrednost njegovega premoženja lani ni več znižala. Revija Manager je oceno zvišala za tri odstotke na 73,7 milijona evrov, kar je sicer le dobrih 13 odstotkov vrednosti leta 2008.

Sicer pa je skupna vrednost premoženja 100 najbogatejših Slovencev dosegla 3,3 milijarde evrov, kar je dobrih 14 odstotkov več kot leto prej, a še vedno 17 odstotkov manj kot predkriznega leta 2008. Od takrat se na lestvici sicer zamenjala več kot polovica imen.

Revija Manager bo lestvico 100 najbogatejših Slovencev objavila v sredo. (STA)

WASHINGTON - Kongres mu za to že leta noče odobriti sredstev Obama si še vedno prizadeva zapreti taborišče Guantanamo

WASHINGTON - Bela hiša je v ponedeljek sporočila, da se je ameriški predsednik Barack Obama sestal s posebnima odposlancema za zaprtje taborišča za osumljene teroriste Guantanamo na Kubi in se znova zavezal k njegovemu zaprtju. Obama je že leta 2009 napovedal zaprtje Guantanamo in to kot eno svojih prioritet. Nato je trčil ob zid opozicije obeh strank v kongresu in ob vseh ostalih zadevah, za katere je potreboval sodelovanje kongresa, kot je bilo reševanje ZDA pred finančnim propadom, zdravstvena in druge reforme, dogovora o Guantanamo ni bilo.

Obama že več kot štiri leta ponašlja, da bo zaprl Guantanamo, ki ga je sam označil za velik madež na ameriškem ugledu, a mu kongres za ta namen ne da denarja, poleg tega mu zakon, ki ga je sam podpisal, prepoveduje selitev ujetnikov na ameriška tla. Maja letos je napovedal, da bo imenoval posebna odposlanca, ki bosta pripravila podlago za zaprtje taborišča.

V ponedeljek se je prvič sestal s posebnima odposlancema Pentagona Paulom Lewisom ter State Departmenta Cliffordom Sloanom. Sporočil jima je, da naj nadaljujeta delo, njegova vlada pa bo še

naprej izpuščala ujetnike v države, kjer jih bodo pripravljene sprejeti. Obama je dejal, da ZDA na leto na ujetnika porabijo milijon dolarjev, in kongres pozval, naj mu pomaga ukiniti to nepotrebno porabo.

Na Kubi ostaja 164 ujetnikov, od katerih jih ima večina zeleno luč za pot v tujino, na svobodo ali pa v zapor. Le nekaj domnevno najnevarnejših namerava Američani zadržati in jim soditi na posebnih vojaških sodiščih. Nekaterim pa ne bodo nikoli sodili, ker so prepričani, da so nevarni, vendar nimajo dovolj uporabnih dokazov za sojenje. Gre za dokaz, ki so bili pridobljeni z mučenji.